

'T GROENE
WAASLAND

wordt uitgegeven in samenwerking met
Ons Streven, De Raaklijn, vzw Durme, Pannen-
weel, Natuurpunt Waasland, VELT, Wase Imkers-
bond, JNM, Hofter Saksen, Uilenwerkgroep
Vogelbescherming, ABLOZ vzw

COÖRDINATIE & BEHEER

Ablo

Tweemaandelijks natuur- en milieutijdschrift 38ste jg - nr 1; januari 2018 - nr 205

NATUUR EN MILIEU

Uilen in het Waasland p26 en p30

paddenstoelen p10

De Durmetuin te Tielrode p5

Sigmawerken p6

natuurbeheer : p24 en p25

uitgebreide kalender p15-22

IN HET WAASLAND

STATIEGELD BELEID: EEN BELANGRIJKE PUNT VOOR ZOWEL VLAAMS ALS GEMEENTELIJK BELEID.

ABLLO vzw heeft zich aangesloten, met vele anderen in België en Nederland, bij de statiegeldalliantie <https://statiegeldalliantie.org/2018/01> steeds meer mensen laten hun stem horen, willen de berg zwerfvuil terugdringen en kosten besparen. Wij vinden het ook belangrijk dat afval zeker

niet in de natuur terecht komt. Statiegeld voor blikjes en plastic flesjes kan zwerfvuil overal sterk terugdringen.

Verder draagt Statiegeld ook bij aan het terugdringen van de plastic soup niet enkel in onze oceanen maar ook in onze waterlopen.

Jaarlijks een grote zwerfvuil opruiming is een mooi initiatief maar eerder 'dweilen met de kraan open'. Enkel een fundamenteel statiegeldbeleid in elke gemeente kan het zwerfvuil daadwerkelijk terugdringen.

Die moet samengaan gaan met een mentaliteitsverandering: 'afval hoort niet op de weg of in de natuur'. Ouders en scholen kunnen daar een belangrijke rol in spelen.

DANK U, DANK U, DANK U, DANK U

Eind 2017 kreeg ABLLO vzw van de overheid het bericht dat we definitief erkend zijn als **regionale koepel vereniging** voor de periode 2017 -2021.

Hiervoor zijn we al onze leden, standaardleden, basisleden en bijkomende leden uitermate dankbaar. Zonder jullie lidmaatschap hadden we het niet gehaald, niettegenstaande ons sterk strategisch meerjaren programma.

ABLLOvzw bestaat al meer dan 40 jaar en werkt vooral thematisch aan een duurzame samenleving. Hiervoor beschikken we over verschillende academische krachten die hun knowhow ter beschikking stellen. Via ons tijdschrift 't Groene Waasland, delen we onze werking met al onze leden.

Eén van de voorwaarden van de overheid om erkend te blijven :

Minimaal **1200** leden in het hele werkingsgebied. En een **2%** ratio in de **10 gemeenten** waarbinnen we actief zijn: per 10 000 inwoners in een bepaalde gemeente moet we ook 20 leden hebben.

Vandaar onze oproep voor 'bijkomende leden':

Bijkomende gezinsleden kunnen apart betalen

Het nieuwe subsidiereglement vereist dat de verenigingen **veel leden** hebben (een opgelegd aantal). Vandaar dat ABLLO ook bijkomende gezinsleden zoekt bij **gezinnen die reeds een GW abonnement voor 2018 hebben**. Gezinsleden (die op hetzelfde adres wonen) kunnen heel goedkoop (bijkomend) lid worden voor slechts **1 Euro** per **extra** lid.

Schrijf het bedrag over op BE39 7310 4317 9119 van 't groene waasland - ABLLO en noteer dan als mededeling "*aantal bijkomende gezinsleden met vermelding van de namen.*"

Dank !!

**NATUURSTUDIEDAG
WAKONA : EEN SUCCES !**

WAKONA = WAse **KO**epel voor **NA**tuurstudie

Meer dan 90 deelnemers maakten deze tweede Wakona-studiedag tot een succes. De locatie leende zich uitstekend voor deze bijeenkomst : de groene omgeving van de land- en tuinbouwschool van de Broederschool is een fijne plek.

Het zou ons te ver leiden om alle onderwerpen die aan bod zijn gekomen op te sommen. Maar wat de deelnemers, en in het bijzonder ondergetekende, heeft getroffen is de grote hoeveelheid burgerwetenschap die daar die dag aanwezig was en tentoon werd gespreid.

Wat een energie en inzet al deze vrijwilligers voor de natuur veil hebben, is niet te meten.

Enkel voorbeelden:

Een groep paddenstoelenliefhebbers die elke maandag bijeenkomen om paddenstoelen die ze niet kennen microscopisch te onderzoeken en op naam te brengen. Zij brachten reeds paddenstoelen die nieuw zijn voor Vlaanderen of zelfs voor België op naam.

Mark Staut en Anna Schneider brengen systematisch het visbestand in de Schelde ter hoogte van Kallo in kaart door deze vissen in fuiken te vangen, te bemonsteren en terug vrij te laten. Duizenden vissen zijn zo reeds door hen op naam én in kaart gebracht. Ook zij deden reeds verrassende ontdekkingen en konden vaststellen dat het visbestand zich langzaam maar zeker hersteld.

Ook andere werkgroepen die in onze regio actief zijn zoals de uilenwerkgroep, de ringgroep en de vlinderwerkgroep kregen in de loop van deze dag de kans om hun werking voor te stellen en onderzoeksresultaten kenbaar te maken. Hannes Ledegen van Natuurpunt Studie gaf een uiteenzetting over de meetnetten in het Waasland.

In de loop van de namiddag gingen er workshops door over diverse onderwerpen (spinnen, dieren sporen, microscopie , pissebedden en langpootmuggen) en tot slot gaf Jenny De Laet een uiteenzetting over de gevolgen van de verstedelijking op de biodiversiteit met de huismus en de koolmees als bio-indicatoren.

Het was een erg boeiende dag dank zij de puike organisatie van de mensen van Wakona (in het bijzonder Brigitte, Marc en Tom).

Dankjewel voor zoveel inspanningen voor de natuur, vooral om meer zicht te krijgen op diezelfde natuur. Meer informatie over de uiteenzettingen van die dag?

Zie www.wakona.be/index.php/activiteiten/natuurstudiedagen/2017

*Johan Vercauteren en Dirk Hylebos
voor Natuurpunt Waasland
foto's Frank Maes*

IN MEMORIAN MARC GEVERS

Op 14 december 2017 heeft het noodlot toege-
slagen. Bij beheerwerken in het Sint-Jacobsgat is
er een ernstig ongeval gebeurd waarbij onze vrij-
williger Marc Gevers is overleden.

Onze gedachten zijn bij deze in eerste instantie bij
zijn echtgenote, kinderen en familie aan wie wij ons
diepste medeleven betuigen.

Het spreekt vanzelf dat de vrijwilligers die samen
met Marc aan het werk waren, maar bij uitbreiding
onze ganse afdeling in shock is na dit gebeuren.
Voor hen voorzien we de nodige psychologische be-
geleiding.

Marc was sinds zijn pensioen enkele jaren geleden
één van onze zeer actieve vrijwilligers. Een persoon
die graag gezien werd binnen de groep. Marc was
actief binnen onze beheerteams en op donderdag
kwam hij met plezier werken in de natuur. Dat dit
hem fataal moest worden is voor ons onbegrijpelijk.
Maar naast dit had hij ook een passie voor dag-
vlinders. In de zomerperiode trok hij er dagelijks op
uit in het ruime Waasland om vlinders te fotogra-
feren en te inventariseren. Op korte tijd was hij uit-
gegroeid tot een echte vlinderspecialist. En hij had
nog zoveel plannen die moesten gerealiseerd wor-
den.

Marc was ook lid van de Libellenwerkgroep Waas-
land en inventariseerde samen met anderen de li-
bellenfauna in het Stropersbos.

Hij deelde ook graag zijn passie en heeft vorig jaar
een aantal mensen opgeleid om vlinders te inven-
tariseren. Hij adviseerde ons ook om het natuur-
beheer beter af te stemmen op deze groep van
insecten. Onder zijn impuls hebben we het sinus-
beheer toegepast op een terrein achter de boom-
gaard bij het Natuurhuis Panneweel. Deze vorm
van beheer moet ervoor zorgen dat vlinders meer
kansen krijgen om te overleven.

Een mooi voorbeeld van zijn passie is dat hij een
aantal mensen zo gek heeft gekregen om oktober
II. samen met hem te gaan zoeken naar de rups
van de kleine ijsvogelvlinder. Een vlinder die al jaren
niet meer in de streek is gezien.

Op de laatste WAKONA-studiedag gaf hij nog een
mooi betoog over het tuinenmeetnet. Ook de Werk-
groep Dagvlinders verliest met Marc een gedre-
ven man.

We verliezen met Marc een vriend, een actieve vrij-
williger, een man met passie voor natuur en in het
bijzonder voor dagvlinders. Het zal nooit meer zijn
zoals voorheen. Maar het grootste verlies is er in
deze natuurlijk voor zijn familie.

Marc Bogaerts, Natuurpunt Waasland Noord

Dé plaats voor

Originele, Lokale, Gezonde en Ecologische

Food & Drinks

Vis - Vlees - Veggies

**Ook beschikbare ruimte voor vergaderingen -
feestjes - recepties - concerten van max 50 pers.**

Sophie Anthuenis - Ronny Van Driessche

Amand De Vosstraat, 9 - 9160 Eksaarde

Tel. 0471/84 84 35 of Tel. 0477/90 79 72

ronny@bistrodenbascuul.be

www.bistrodenbascuul.be

www.facebook.com/DenBascuul

KONINKLIJKE VLAAMSE DENDROLOGISCHE VERENIGING BEZOEKT DURMETUIN TE TIELRODE

Het verhaal van de tuin begint in 1924 toen de grootvader van Christian Wittebroodt, de huidige bewoner, hier kwam wonen.

Achter het huis zien we nog enkele Thuja plicata die toen zijn verplant. Er werd een geometrische tuin aangelegd met een uitzonderlijke boomgaard. Van deze aanplantingen is er nu niet veel meer over. Na de 2e wereldoorlog werden er wel enkele nieuwe bomen aangeplant, maar de hedendaagse collectie begon in 1980. Christian Wittebroodt heeft een passie voor eiken, en momenteel zijn er

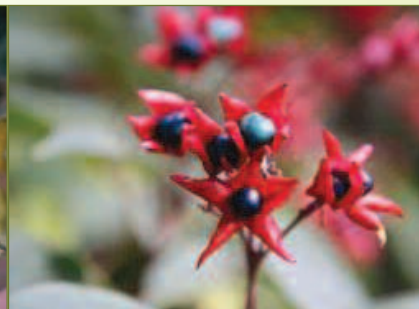
Georgia, Zuid Carolina en een populatie in Mississippi. Er zijn maar een 1000-tal volwassen bomen gekend en deze soort staat dan ook op de rode lijst als bedreigt. Elliptische bladeren met een geel-groene kleur. Een andere leuke boom, maar niet eik, is de Clerodendrum trichotomum, Pindakaas-

Quercus oglethorpensis

Quercus alnifolia

Clerodendrum trichotomum

ongeveer 130 verschillende soorten en variëteiten te zien zoals bv afkomstig uit de berggebieden van Mexico of een andere uit de berggebieden van het Zuidwesten van de USA en Mexico.

We vinden er ook de Quercus alnifolia die in Cyprus groeit, een van de zogenaamde gouden eiken, vanwege de goudgele vacht aan de onderkant. De meesten zijn afkomstig uit Azië. We kunnen een heel boek schrijven over alle eiken. Maar we pikken er een zeldzame eik uit: De Quercus oglethorpensis heeft een heel klein groeigebied in Noordoost

boom omdat het gekneusde blad hiernaar ruikt. De wit-roze bloemen geven in het najaar de blauwe bessen omgeven door een rode kran. Verschillende eikensoorten en variëteiten die hier groeien zijn misschien wel uniek voor België en zelfs in gerespecteerde plantencollecties zal men deze soorten zelden aantreffen.

De heer Wittebroodt vertelde dat de toekomst van de tuin nog niet verzekerd was. Vermits de grond van een andere eigenaar is (de cijns vervalt in 2019). Maar er is toch een lichtpuntje. Blijkbaar heeft de gemeente Temse intenties om dit uitzonderlijke, unieke stukje groen met een zeer hoge dendrologische waarde te bewaren voor het nageslacht. Er is een RUP goedgekeurd om de bestaande tuin van bouwgrond naar groenzone te veranderen met een compensatie ergens anders in de gemeente. Hiertegen is echter bezwaar ingediend, Dus is het nog even afwachten op de definitieve oplossing.

SIGMAWERKEN KLEIN-BROEK.

Het jaagpad naar de brug van Hamme is sinds eind augustus 2017 ter hoogte van de **voormalige herberg Ons Streven** afgesloten voor de Sigmawerken in het Klein-Broek. Volgens een persbericht dat Waterwegen en Zeekanaal NV, de opdrachtgever van de werken, op 8 september 2017 uitstuurde zou het pad eind 2017 terug opengesteld worden. In een schrijven aan Ons Streven op 24 november 2017 deelde de communicatieverantwoordelijke van het Sigmaplans echter mee dat het nog tot eind september 2018 zal duren eer men terug over de dijk naar de Mira-brug zal kunnen rijden.

In het kader van het Sigmaplans voert de Vlaams waterwegbeheerder Waterwegen en Zeekanaal NV tussen Tielrode en de Mirabrug momenteel een ontpoldering uit. Klein Broek, 32,8 hectare groot, wordt teruggegeven aan de rivier en groeit zo binnenkort uit tot een natuurlijk getijdengebied met slikken en schorren. De ingreep zal bovendien het overstromingsrisico in de omgeving beperken en de natuurlijkheid van de Durme sterk verhogen. Het ontpolderde gebied zal zeer interessant zijn voor de voortplanting van vissen en een broedgebied worden voor zeldzame vogels.

Tijdens de eerste fase van de onderhoudsbaggerwerken (2012-2013), werd meer dan 400.000 m³ modder uit de Durme verwijderd van de monding in de Schelde tot aan de Mirabrug in Hamme en gestockeerd in de toekomstige overstromings-

gebieden Bunt (Hamme), Klein Broek (Elversele) en Groot Broek (Waasmunster).

Vanaf begin 2014 werd 6,5 miljoen Euro geïnvesteerd in de tweede fase van de onderhoudsbaggerwerken. Tussen de brug van de N41 en de brug van de N446 werd circa 435.000m³ overtollig rivierzand uit de Durme weggehaald. Het gebagereerde zand werd via de waterweg naar de opslagplaats in Hamme-Moerzeke gebracht. Daar wordt het nuttig hergebruikt bij de bouw van de ringdijk rond overstromingsgebied Wal-Zwijn (Hamme).

De werken in Klein Broek gingen dit voorjaar 2017 van start. Volgens de oorspronkelijke plannen wil men grote bressen maken in de Durmedijk op de plaats van de huidige sluisen van het Klein- en Groot-Broek. De huidige Durmedijk zal grotendeels verdwijnen. Vanuit verschillende hoeken dringt men toch aan op een overbrugging van de bressen en hoopt men dat fietsers en wandelaars toch nog langs de Durme zullen kunnen genieten van het unieke landschap. Dit is echter niet voorzien in de plannen en de kans is klein dat dit zal gebeuren. Er komt zeker een nieuwe dijk ten noorden van het Klein- en Groot-Broek. Op de dijk komt een wandelpad, naast de dijk een geasfalteerde dienstweg die door fietsers kan gebruikt worden. Door de wandelaars en fietsers te scheiden, hoopt men de vele conflicten tussen te snelle wielertoeristen en mensen die rustig willen kuieren langs de natuurgebieden te voorkomen.

uitbreiding voor het geboortebosje voorzien.

Voor meer info over de werken aan het Klein – en Groot Broek verwijzen we graag naar het internet.

www.abllo.be/klik

Naast de dienstweg komt er een grote beek die het water dat van hogerop komt afvoert naar de Durme. Voor de aanleg van deze beek werd de N41 gedurende enkele weken afgesloten. Voor de aanleg van een uitwateringsconstructie voor deze toekomstige ringgracht wordt momenteel in de Durmedijk een bouwput gegraven. Men heeft daarvoor een ijzeren constructie gemaakt. De toekomstige beek en dijk tekenen zich al af in het landschap.

De geboortepark van milieuwerkgroep Ons Streven ondergaat een ware metamorfose. De oude herberg waar Ons Streven werd opgericht is prachtig herbouwd, maar is nu een privéwoning. Waar vroeger de boomgaard en schuren stonden verrijst een gigantische villa. De natte weilanden zijn ingenomen door een grote parking en de ski- en bootclub 'De Durme' werkt naarstig aan een nieuwe infrastructuur. De aanleg van een extra voetbalveldje is gestart. Gelukkig is er ook nog een

STRIJD TEGEN VERKAVELING BERKENBOS DEFINITIEF GEWONNEN.

Buurtbewoners en Ons Streven winnen jarenlange strijd tegen verkaveling van berkenbos (52 kavels): vergunning nu ook vernietigd door Bestendige Deputatie

Op 25 mei 2017 konden we al melden dat de Raad voor Vergunningenbetwistingen (RVVB) oordeelde dat de buurtbewoners Ludo Boel, Pieter Lenart en milieuwerkgroep Ons Streven wel degelijk terechte bezwaren hadden tegen de verkaveling van het berkenbosje rechtover de voormalige steenbakkerij in de Gentstraat te Tielrode en van een weide tussen de Durmestraat en de Vlierbeek. De strijd tegen deze verkaveling startte al in 2011. Nadat het gemeentebestuur en de provincie een vergunning hadden verleend, trokken buurtbewoners en Ons Streven naar de RVVB. Het proces duurde drie jaar. De Raad gaf ons gelijk en erkende de Milieuwerkgroep Ons Streven als een proces bekwame vereniging. De Bestendige Deputatie respecteerde de uitspraak van dit hoge rechtscollege. Op 27 juli 2017 werd de verkavelingsvergunning vernietigd door de bestendige deputatie. De aanvragers zijn uiteindelijk niet in beroep gegaan tegen deze beslissing. Na zes jaar valt daarmee het doek over dit dossier. De buurtbewoners en milieuwerkgroep blijven echter waakzaam.

BROEDSEIZOEN VAN 2017 RONDUIT SLECHT! (ZOALS IN 2015 EN 2016 ...)

Alhoewel het nog steeds 'putteke' winter is horen we in januari zo nu en dan opnieuw koolmezen, pimpelmezen, zwarte mezen, heggemus- sen, roodborst (nog steeds de winterroodborst), vooral op zonnige dagen, al eens zingen. De dagen beginnen nu opvallender te lengen maar toch vormen januari en februari voor de resi- dente vogelwereld nog 2 moeilijke maanden.

Of er op je voedertafel veel of weinig mezen komen, hangt in belangrijke mate af van het succes van het voorafgaande broedseizoen. Voor 2017 was dit absoluut niet goed maar ook 2016 en 2015 waren zeker niet denderend. Zowel in 2017 als in 2015 heeft dit vooral te maken met onze veran- derende lentes: de maand maart 2017 was op- vallend en langdurig warm. We noteerden meermaals temperaturen tussen 20 en 25° C. Dat betekende dat een aantal koolmezen, vooral in de steden, begonnen met het bouwen van een nest en zelfs het leggen van eieren. Het eerste ei werd gelegd in Dendermonde op 2 maart. Bekijken we de eerste eidatum (= datum waarop het eerste ei gelegd wordt) dan zien we dat in alle steden de eer- ste eidatum bijna 10 dagen vroeger is dan in ons controlegebied (Fig.1).

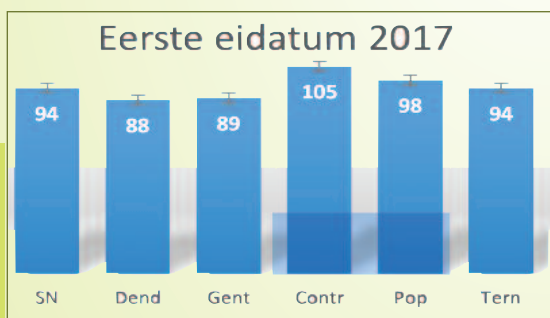

Figure 1 De eerste eidatum (1= 1jan2017) in de verschillende projectgebieden: SN(Dint-Niklaas), Dend(Dendermonde), Gent, Contr(controle gebied), Pop (Poperinge) en Tern (Terneuzen).

Daarbij moeten we zeker bedenken dat ook in ons controlegebied de eerste eidatum sedert 1990 met zo'n 10 dagen vervroegd is. (Fig.2).

moeilijke voortplanting

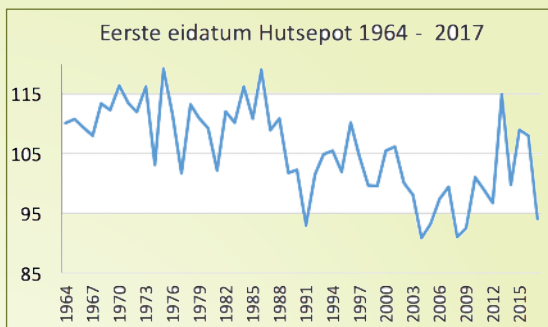

Figure 2. Eerste eidatum in het controlegebied 'Hutsepot' tussen 1964 en 2017 (1 = 1jan).

En toen kwam april: de temperaturen kelderden en heel wat koolmezen zaten al te broeden. Rond 15 april kwamen er heel wat jongen uit en er stonden amper bladeren op de bomen. Waar moesten de koolmeesouders voedsel vinden voor hun jongen. We zagen ze dan ook op de raarste plekken naar voedsel zoeken. In 2017 gingen er daardoor heel wat legsels met kleine jongen verloren zowel in de steden als in het controlegebied (Fig.3).

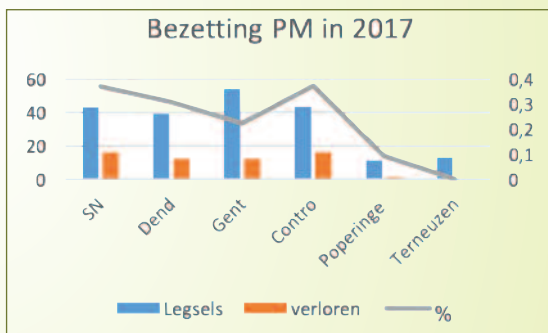

Figure 3. het aantal legsels per gemeente (Blauw), het aantal mislukte legsels (oranje) per gemeente en het percentage mislukte legsels (rechts).

Een belangrijk gegeven is uiteraard het succes van het betreffende broedseizoen. Dat halen we uit de verhouding tussen het aantal gelegde eieren en het aantal met succes uitgevlogen jongen (Fig.4a). Daarbij valt het op dat het broedsucces in Sint-Niklaas opvallend lager is dan in de andere 2 studie- steden. Voor ons controlegebied zien we dat het broedsucces de laatste jaren zo'n 20% lager is dan in de voorgaande jaren terwijl het bos eerder natuurlijke geworden is (Fig.4b). Dit sluit aan bij het resultaat van Duitse onderzoekers die vinden dat het insectenaanbod in bossen tot 70% gedaald is.

Deze achteruitgang wordt vooral toegeschreven aan de moderne landbouwpraktijken.

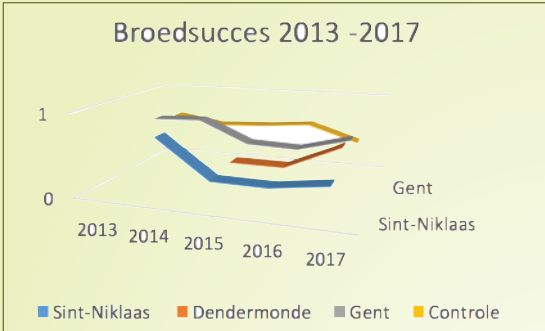

Figure 4a. Het broedsucces over verschillende Jaren in de steden Sint-Niklaas, Dendermonde, Gent en ons controlebied.

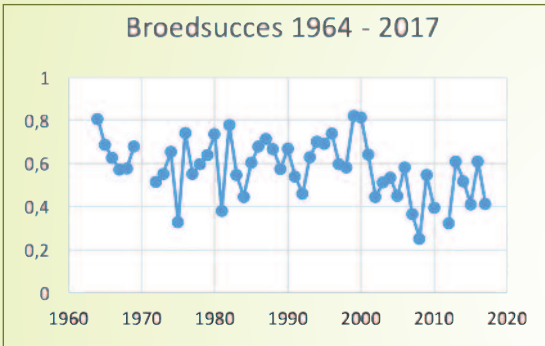

Figure 4b. het broedsucces in het controlegebied 'Hutsepot' over verschillende Jaren.

Bekijken we tenslotte de conditie van de jonge mezen. Het is een gegeven dat jonge mezen die de eerste drie maanden na het uitvliegen overleven meer kansen hebben om in het volgende

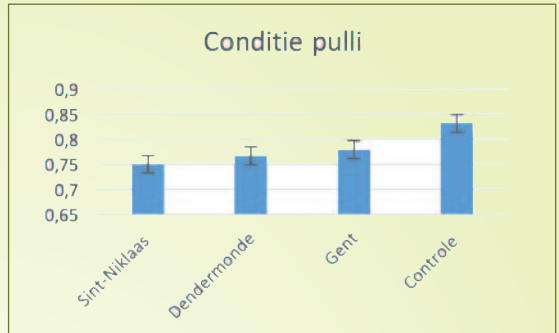

Figure 5. De conditie van juveniele mezen [15 dagen oud] of kort voor het uitvliegen.

broedseizoen terecht te komen. De conditie van jonge mezen bij het uitvliegen vormt dus een belangrijke overlevingsparameter. Dan zien we dat de jonge bijna uitvliegende mezen van 15 dagen oud, in het controlegebied een opvallend beter conditie hebben bij het uitvliegen dan de jonge mezen in de stedelijke gebieden. (Fig.5).

Uit dit alles besluiten we het volgende:

Het lijkt er nog altijd op dat onze steden voor zangvogels een 'ecologische val' vormen. Een aantal jonge vogels komen na het onafhankelijk worden van hun ouders in een stad terecht en vinden daar een gunstig overwinteringsgebied. De temperaturen zijn milder en ze vinden er veel voedsel (noten, zaden vet.....). Op het einde van de winter bakenen ze een territorium af en moeten dan al het voedsel voor zichzelf en hun jongen vinden binnen dat territorium. We vermoeden dat de territoria in de steden uitgestrekter zijn dan in het controlebos. Het voedsel dat zij nu nodig hebben is eiwitrijk voedsel (insecten) voor het groot brengen van hun jongen en dat vinden ze niet voldoende zodat de conditie van hun jongen ondermaats is en zelfs veel jonge ouders na het broedseizoen opnieuw verdwijnen en het jaar erop vervangen worden door nieuwe jonge ouders.

We hopen dat bij de uitvoering van de groenplannen van de verschillende steden het tij zal keren en volgen dit nauwgezet op.

PADDENSTOELEN IN ROOMACKER (10)

De krachten gebundeld.

Bijna het hele jaar vind je op diverse plaatsen in het domein paddenstoelen die in opvallende bundels groeien. Het gaat niet altijd om dezelfde soort.

De kleur van het sporenpoeder kan je op de goede weg zetten...

Alle foto's in deze en volgende afleveringen zijn gemaakt in domein Roomacker Tielrode. Auteur en foto's Vera Declercq

Gewone zwavelkop (*Hypholoma fasciculare*)

Er is bijna geen plek op aarde waar de gewone zwavelkop niet voorkomt. Van het voorjaar tot de late herfst is deze paddenstoel te vinden op dode stron-

ken van loofbomen. Enkele jaren geleden werd in domein Roomacker een heel aantal populieren verwijderd, langs de rand van de noordelijke put. De overblijvende stronken zijn een ideale voedingsbodem voor deze zwammen. Bundels van meer dan 100 exemplaren zijn geen uitzondering.

Een goed kenmerk om te weten of het over de Gewone zwavelkop gaat, is de citroengelige tot groenachtige kleur van de plaatjes. (gebruik een spiegelkje om de onderkant te bekijken).

Het sporenpoeder is purperzwart.

De hoeden zijn 1,5 - 8 cm en hebben een mooie, zwavelgele kleur met dikwijls een geel tot rossig-bruin centrum. Aan de rand hangen dikwijls spinnenwebachtige draden, dit zijn resten van het velum (vlies dat de jonge lamellen bedekte). De steel is geel en slank en heeft vaak een onduidelijke spinnenwebachtige ring die zwart kan worden door de sporen. Het vlees is geel en zeer bitter.

In de volksgeneeskunde werd deze licht giftige paddenstoel gebruikt als purgeermiddel.

De hoedjes van heel jonge exemplaren hebben vaak een baksteenrode kleur, men zou gaan denken aan de Rode zwavelkop. Deze groeit echter alleen op naaldhout en komt op Roomacker niet voor.

Gewone zwavelkop

Stobbenzwammetje

Stobbenzwammetje (*Kuehneromyces mutabilis*)

Van de zomer tot de herfst kan het Stobbenzwammetje in bundels worden aangetroffen op stobben en stronken van loofhout. De gladde kaneel- tot oranjebruine hoeden zijn sterk hygrofaan.

Dit betekent dat ze er in droge toestand volledig anders uitzien dan in natte toestand. Bij opdrogen hebben ze een tweekleurig uitzicht: een bleek centrum en een gestreepte rand.

De lamellen zijn bleek tot kaneelkleurig. De steel heeft een vliezige, bruine ring. Boven de ring is de steel glad en gelig. **Onder de ring is de steel geschubd.**

Het sporenpoeder is vuilbruin.

Het Stobbenzwammetje wordt soms verzameld **vanwege de eetbaarheid.** Er is echter een groot gevaar, want dit zwammetje lijkt als twee druppels water op het **Bundelmosklokje, dat dodelijk giftig is.** Uiterlijk kan het verschil enkel opgemerkt worden door de steel te bekijken.

Stobbenzwammetje

Bundelmosklokje

Bundelmosklokje (Galerina marginata)

Op afgevalle takken, stammen en stobben, van zowel naald- als loofbomen kan je het uiterst giftige Bundelmosklokje aantreffen. In Roomacker is dit zwammetje gevonden op oude wilgentakken. De hoeden zijn okerkleurig bruin, bij droog weer vanuit het centrum lichter wordend (hygrofaan). De

**Dodelijke dubbelganger !
Zoek de verschillen !**

Bundelmosklokje

lamellen zijn oker- tot roestgeel.

Het sporenpoeder is roestbruin.

De bruine steel heeft een vliezige ring.

Onder de ring is de steel bleekvezelig.

Deze zwammetjes bevatten hetzelfde dodelijke gif als de Groene knolamaniet.

Gewoon fluweelpootje (Flammulina velutipes)

Geen paddenstoelen in de winter ? Vergeet dat maar. Het Gewoon fluweelpootje verschijnt in bundels van het late najaar tot diep in de winter op allerlei loofhoutsoorten. De naam: 'flammulina' betekent 'kleine vlam', 'vellus' is 'wol' en 'pes' betekent 'voet'. Het gaat hier over de steel die bovenaan

gelig is en naar onderen toe verloopt van geelbruin tot bruinzwart met een fluweelachtige beharing, vooral aan de basis. De hoed, die een diameter van 2 - 10 cm kan hebben, heeft een goudgele tot oranjebruine kleur. Bij vochtig weer is de hoed erg kleverig.

Gewoon fluweelpootje

Deze paddenstoelen kunnen een licht tot matige vorst goed verdragen. De meeste paddenstoelen gaan dood als ze stijf bevroren zijn, maar het Gewoon fluweelpootje gaat na ontdooien weer rustig verder met het produceren van sporen.

Het sporenpoeder is wit.

In Japan worden deze paddenstoelen gekweekt omwille van hun culinaire en medicinale eigenschappen (ze zouden kankerwerende stoffen bevatten). Omdat ze daar in het donker worden gekweekt, zijn ze volledig wit en hebben erg lange stelen en kleine hoeden. Ze worden 'Enokitakes' genoemd.

Een leuk weetje: Bundelcollybia, Witte bundelriderzwam, Bruine bundelriderzwam, Bundelmycena, Stoffige bundelzwam, Bleekgele bundelzwam, Wollige bundelzwam en Bundelfranjehoed zijn allemaal paddenstoelen die 'de krachten bundelen' en reeds op Roomacker gevonden werden.

Volgende aflevering: Let eens op de kleintjes!

Alle foto's in deze en volgende afleveringen zijn gemaakt in domein Roomacker Tielrode. Auteur en foto's Vera Declercq

EEN AANTREKkelijk SINT-NIKLAAS DANKZIJ EEN WERVEND FIETSBELEID

De tijd dat fietsers sukkelaars waren, die met de pet in de hand bedelden om een fietspaadje, ligt ver achter ons. Fietsen is tegenwoordig trendy, praktisch en milieu-vriendelijk en de zelfbewuste fietser stelt eisen aan infrastructuur en veiligheid.

Het grote aantal fietsers en de ongeziene variëteit aan fietsen vraagt om maatregelen: wat gisteren goed genoeg leek, is dat vandaag niet meer en morgen nog minder. Fietsers willen een prominente plaats krijgen in het beleid van de stad: "Een aantrekkelijk Sint-Niklaas dankzij een wervend fietsbeleid."

In de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen 2018 publiceerde nationale Fietsersbond een tekst die per beleidsdomein opsomt wat zo'n wervend fietsbeleid kan zijn. Met de resultaten van onze fietsersenquête op de jongste autovrije zondag in het achterhoofd, selecteerden we daaruit 24 actiepunten voor Sint-Niklaas.

Na een peiling onder de Fietsersbondleden van Sint-Niklaas ontstonden deze 10 speerpunten, in prioriteitsvolgorde:

- 1 Fietstoets: bij alle geplande werken tijdig de plannen met de Fietsersbond bespreken om te kijken of de voorzieningen voor fietsers oké zijn.
- 2 Veilige oversteekplaatsen. Criterium: zou je er een kind laten oversteken?
Indien neen: situatie veiliger maken! [zonder de doorstroming te zeer te belemmeren]
- 3 Parkeren op fietspaden ernstig aanpakken: in-

formatiecampagne gevolgd door bekeuringen voor overtreders.

4 en 5 ex-aequo Conflictvrije kruispunten. & Fietsinfrastructuur beter onderhouden.

6 Fietsroutes doortrekken en bewegwijzeren (afstand vermelden).

7 Vruchtverkeer: Vermijden van vruchtverkeer en schoolkinderen op hetzelfde moment.

8 Handhavingsbeleid opvoeren: controleren en bekeuren : snelheid, gsm-gebruik, stilstaan op fietspaden, fietsen in de verkeerde richting, onverlicht fietsen, ... [1 campagne per jaar, telkens ander aandachtspunt]

9 Rechtsaf door rood: aan alle kruispunten waar het aangewezen is mogen fietsers rechtsaf door rood. Dat wordt aangegeven met het passende verkeersbord.

10 Fietsroutes: voorrang voor fietsers aan alle kruispunten op hoofdroutes.

Wij hebben méér wensen maar we zullen de politiek in ieder geval op deze punten beoordelen en onze leden inlichten welke partijen het meest fietsvriendelijk zijn.

Het nieuwe schepencollege roepen wij nu al op: Aan de slag! De fietsers zullen u dankbaar zijn.

Meer info : fietsersbondsintniklaas@gmail.com
www.fietsersbond.be/sint-niklaas

Zie ook : www.abllo.be/kalender of www.abllo.be/klik

NPW == Natuurpunt Waasland

NP CVN wandelingen : L = Laarzen gewenst * = Geschikt voor wagentjes.

ALLE ACTIVITEITEN ZIJN TOEGANKELIJK VOOR IEDEREEN!!

Zaterdag 10 februari

Velt afhalen zaden en hulpstoffen van 10 tot 12 uur Pottenland, Nieuwe Baan 88, 9111 Belsele
Geef een seintje op 0473 575532 als je er niet geraakt.

Natuurpunt Waasland Noord beheerwerken
Deze winter starten we terug met beheerwerken op de Grote Geul te Kieldrecht. Een dertig wilgen worden geknot en voor het afvoeren van het hout kunnen we alle hulp gebruiken. Kom je helpen dan kan je brandhout mee naar huis nemen, een aanhangwagentje is dan praktisch. Langs de zuidkant van de Geul is de oever over een tiental meter weggespoeld en maken we van deze werkdagen graag gebruik om een oeverversterking met wilgentakken aan te brengen.
Voor onze rietvogels wensen we een mooie rietkraag. We gaan een aantal elzen en wilgen uit het riet verwijderen. We komen samen om 13u30 aan het natuurhuis Panneweel, krekeldijk 2 te Meerdonk en vertrekken dan samen naar onze werkplek. Je kan ook ter plaatse komen aan het huis gelegen Kreek 54 te Kieldrecht ter hoogte van de brug tegen 14 uur.
Best breng je warme kledij mee, werkhandschoenen en laarzen zijn nodig. Voor werkgerief zorgen wij maar een bijl kan altijd nuttig zijn
Info: vergauwen.benjamin@gmail.com (0488 484433) en dereinaerthoeve@skynet.be

Zondag 11 februari

Hortus Ter Saksen luswandeling Nieuwenrode – Grimbergen (23 km, deels GR12 en GR128)
Weer een verrassende afwisseling: wandelend door parken en natuurgebieden, langs historische gebouwen en watermolens en tussendoor genieten van de stilte die de landschappen ons bieden.
Afspraak: 9.30 uur parking aan de oude pastorie in Nieuwenrode, hoek Kerkstraat en Schriekdreef.
Inschrijven bij Marc M 0494 12 86 81 of marc.castelyns@scarlet.be

Dinsdag 13 februari

Natuurpunt Waasland Zuid Startvergadering voor werking rond stadsbos Puitvoet om 19.30 uur in de Vredesaal van het stadhuis Sint-Niklaas. Zie pagina 23.

Woensdag 14 februari

Natuurpunt Scousele
Plantenstudiegroep Van 19.30 tot 22 u
We bestuderen planten met voordrachten, educatief

materiaal, bino's, flora's, loep enz.
Wie wil meewerken is welkom.
Info freddy.moorthamer@skynet.be 0475 923 484

Zaterdag 17 februari

JNM Durmeland
Ochtend wandeling [7-12 jaar + ouders]
Heb jij je ook al afgevraagd welke dieren er wakker zijn als jij pas ontwaakt? Nu is het je kans om dit te ontdekken!
Bij het opkomen van de zon achter de ochtendmist maken we een wandeling op het enige echte Molsbroek! Samen gaan we op zoek naar de eerste dieren van de dag. Deze keer mogen jullie ook je ouders meebrengen (Afspraak)plaats: Aan het bezoekerscentrum Molsbroek, Molsbergenstraat 1, Lokeren: 7u30 tot 9u30. Meebrengen: warme kleren, stevige schoenen, verrekijker, je ouders. Info vanbastelaeresteve@live.be, 0495 495 525

Natuurpunt Waasland Noord
Beheerswerken Grote Geul te Kieldrecht.
Zie ook zaterdag 10 februari.
We komen samen om 13u30 aan het natuurhuis Panneweel, krekeldijk 2 te Meerdonk en vertrekken dan samen naar onze werkplek. Je kan ook ter plaatse komen aan het huis gelegen Kreek 54 te Kieldrecht ter hoogte van de brug tegen 14 uur. Best breng je warme kledij mee, werkhandschoenen en laarzen zijn nodig.

vzw Durme Werkdag in de Fondatie
om 10.00 uur: klaar voor de lente. We maken het reservaat de Fondatie en de nestkasten klaar voor de lente. We herstellen ze waar nodig, verwijderen de oude nesten van vorig jaar, en wie weet doen we wel een bijzondere vondst?
Afspraak: om 10 uur aan Liniedreef (kruising Weimanstraat), Sinaai
Meer info: tommy.vercauteren1@telenet.be

VVE WG Dagvlinders om 13.15 uur in BC Molsbroek (Molsbergenstraat 1, Lokeren)
Info: Sylvain Cuvelier, sylvain.cuvelier@telenet.be

vzw Durme Startmoment Groot en Klein Broek om 14.00 uur. De komende maanden staat er heel wat te gebeuren in Groot en Klein broek en in het Beerkaaihuisje. Tijdens een wandeling doorheen de verschillende gebieden en parken kom je meer te weten over de plannen, de organisaties en hoe jij kan helpen. We sluiten af in het Beerkaaihuisje met een lekker aperitief.
Natuurvereniging vzw Durme staat erin voor het overgangsbeheer naar een volwaardig zoetwatergetijdenge-

bied (samen met Waterwegen en Zeekanaal NV), en de jongeren van De Knoop nemen het Beerkaaihuisje volledig onder handen.

Wil jij graag deel uit maken van deze projecten, of ben je gewoon nieuwsgierig naar wat er allemaal te gebeuren staat? Dan ben je meer dan welkom op het Startmoment. Tot dan? Iedereen is welkom!

Afspraak: om 14 uur aan vzw Lia (Smoorstraat 8, 9250 Waasmunster)

Info: Ssarah.geers@vzwdurme.be, 09 348 30 20

Zondag 18 februari

Natuurpunt Waasland Scousele: Watervogeltelling
Indien je graag meegaat contacteer: gerry.heyman1@telenet.be 0498 57 72 24

Vrijdag 23 februari

vzw Durme Sterrenkijkdag in het Molsbroek om 19.00 uur i.s.m. VVS Scheldeland.

Kom genieten van de onmetelijke sterrenhemel op deze nationale sterrenkijkdagen. De Vereniging Voor Sterrenkunde Scheldeland stelt zijn telescopen op de Molsbroekdijk op. Bij slecht weer is een vervangprogramma voorzien met een aantal voorstellingen en presentaties. Afspraak: vanaf 19.00 uur in bezoekerscentrum Molsbroek.

Info: thomas.vanlancker@vzwdurme.be, 09 348 30 20

Zaterdag 24 februari

Uilenwerkgroep Waasland samen met vzw Durme en Natuurpunt Waasland (Zuid en kern Lokeren Daknam) organiseren een Uilenwandeling met een staartje. Zin in een mysterieuze avondwandeling? Dan gaan we samen op zoek naar uilen en hun prooien in Daknam! (vernieuwd parcours) We gaan opnieuw op zoek naar de meest mysterieuze nachtvogels in onze streek. Langs de route die we gaan afleggen leven steenuil, kerkuil en bosuil. Hopelijk kunnen we ze horen en misschien zelfs zien! We proberen ook enkele muizen te vangen en terug vrij te laten. Muizen zijn de favoriete maaltijd van de kerkuil en de bosuil. We verzamelen om 19u30 aan de kerk van Daknam, 9160 Lokeren. We starten met een korte inleiding over uilen, gevolgd door een wandeling van 5 km.

Het einde is voorzien rond 22u30.

Vooraf inschrijven is niet nodig. Voorzie stevige schoenen, aangepaste kledij aan de weersomstandigheden, een fluo-vestje en een bescheiden zaklamp. De route is nog steeds in Daknam maar we trekken, in vergelijking met vorige jaren, meer het veld in.

Info frank.schram@hotmail.com, 0486 58 07 09 of piens.claudia@gmail.com, 0495 33 84 09
www.uilenwerkgroepwaasland.be
www.facebook.com/uilenwerkgroepwaasland

Zondag 25 februari

Velt Tuinadvies: Compost: natuurlijk!

van 10:00 tot 12:00 uur. Bib Sint-Niklaas (H Heymanplein 7, 9100 Sint Niklaas)

Composter is de natuur imiteren. Van tuin en groentenaafval maak je een prima grondstof voor je tuin. Velt en de kringloopkrachten hebben al heel wat ervaring en vertellen je hoe best te werk gaat en wat je beter niet doet. Goed voor het milieu en goed voor je portemonnee. Je bespaart op afvalverwerking en verbetert de bodem van je tuin zodat je daar mooie resultaten kan behalen.

Natuurpunt Waasland Noord Een activiteit voor de vogelkijkers onder ons: het Klein Rietveld en het Groot Rietveld te Kallo. Februari is een ideale maand om verschillende soorten watervogels te observeren op de plassen. We komen samen op de P&R langs de N 49 afrit 9 (expresweg, afrit Melsele-Beveren) om 13u30. De P&R is gelegen naast het viaduct richting Melsele. Kom je van de N70 dan volg je de richting Kallo. Verrekijker en/of telescoop niet vergeten.
Info: Chris 0478 596260

Woensdag 28 februari

Natuurhuis Panneweel Jaarlijkse wintersnoei, een workshop in onze bio-hoogstamboomgaard.

Na het aan succesvol aanplanten van een fruitboom is zorgzame snoei noodzakelijk om te komen tot goede ontwikkeling van gesteltaken.

Na het planten zorgen de volgende vijf tot tien groei jaren voor voldoende vruchthout op de juiste plaats. Daarna komt de onderhoudssnoei voor de juiste verhouding tussen groei en bloei. Wie dit wil leren kennen komt kijken en luisteren. Wie het goed wil kennen gaat mee de ladder op. Breng je eigen snoeimateriaal mee, zodat je het snoeien ook echt kan uitproberen.

Organisatie: Natuurpunt Waasland Noord samen met het Land- en Tuinbouwcentrum Waasland. Jan Van Bogaert, bekend om zijn werk bij Hortus ter Saksen en erkend Velt-lesgever, begeleidt de namiddag.

We verwachten de boomgaardliefhebbers in onze boomgaard op het erf van Natuur.huis Panneweel, Krekeldijk 2 te Meerdonk en dit vanaf 13.30 tot 17.00 uur. De lesgever houdt zich ook vrij op 7 maart (als reservedatum). Hij doet dit voor ons voor het geval het zeer slecht weer is op 28 februar. We informeren u daarover via de website of via je mailbox.

Meer info: Jan Dhollander

Vrijdag 2 maart

vzw Durme Voordracht 'De Durme' om 19.30 uur

De Durme stroomt van Tielt tot Tielrode, en verandert van een kronkelend beekje in een heuse stroom. André Verstraeten vertelt vanavond alles wat je nog niet wist

over deze bijzondere rivier. Je kan bovendien je boek over de Durme laten signeren (of nog een exemplaar aankopen). Afspraak: 19.30 uur, Bezoekerscentrum Molsbroek (Molsbergenstraat 1, Lokeren)
Meer info: André Verstraeten, 09 348 18 59. Gratis, maar inschrijven noodzakelijk via info@vzwdurme.be.

Zaterdag 3 maart

Velt & Hortus ter Saksen

Wintersnoei in de hoogstamboomgaard. (Hetzelfde programma op 17 maart)

van 13:30 tot 17.00 uur. Start op de binnenkoer van het hoevegebouw op Hof ter Saksen, inrit parking naast Zandstraat 167. €5 voor leden van Velt of NBS, niet niet-leden €7, incl. tekst en gratis drankje. Inschrijven via TEMMERMANS MARC (marc.temmermans@telenet.be 03-776 86 89). Lesgever: VAN BOGAERT Jan
Snoei bij de fruitaanplanting zorgt voor evenwicht tussen takken en wortelgestel. Een goede vormsnoei garandeert een evenwichtige opbouw van de kruin. Tegelijk bepaalt onderhouds-snoei het evenwicht tussen groei en vruchtdracht bij oudere fruitbomen. Gereedschap zoals snoeischaar, snoeizaag en ontsmettingsmateriaal komen ook aan bod. Breng uw materiaal ook maar mee.

vzw Durme Cursus: Cactusjes breien met natuurlijke, lokale wol om 14.00 uur.

Atelier Marie Paula is een Lokers breilabel die zachte wollen kleding & accessoires maakt met natuurlijke wol. Samen met ons maakt Ann tijdens deze workshop vrolijke cactusjes, gemaakt van wol afkomstig van Lokers schapen, ecologisch geleverd in haar atelier. Een ideaal project voor beginnende breiers en breisters, of ter inspiratie voor de meer gevorderden onder ons. Bovendien vertelt Ann ons meer over de oorsprong van haar wol en het productieproces.

Werken met natuurlijke materialen met een heerlijk resultaat, ideaal als klein cadeautje of om je huis mee op te vrolijken. Ook handig: deze cactussen geef je nooit te veel of te weinig water?

Wil je meer weten over Atelier Marie Paula? Bezoek dan zeker haar website.

Afspraak: zaterdag 3 maart, 14 uur tot 16.30 uur, in Bezoekerscentrum Molsbroek (Molsbergenstraat 1, Lokeren).

Deelname kost 20 euro voor leden van vzw Durme (25 euro voor niet-leden) + 9 euro materiaalkosten (je neemt een volledig afgewerkt cactusje zoals te zien op de foto mee naar huis).

Breng je wel eigen breinaalden mee!

Inschrijven via sarah.geers@vzwdurme.be of 09 348 30 20. Vermeld ook even of je al brei-ervaring hebt of niet. Na bevestiging mag je overschrijven op BE52 0012 2999 0009 met vermelding: 'breicursus'.

Opgelet, de plaatsen zijn beperkt.

Natuurpunt Waasland Noord

Heb je zin in een mysterieuze avondwandeling? Laten we dan samen op zoek gaan naar uilen in Stekene. Langs de route die we gaan afleggen leven steenuil, kerkuil en bosuil. Hopelijk kunnen we ze horen en misschien zelfs zien! We starten met een korte inleiding over uilen, gevolgd door een wandeling van ongeveer 4,5 km. Het einde is voorzien rond 22u30.

Voorzie stevige stapschoenen, aangepaste kledij aan de weersomstandigheden, een fluo-vestje en een bescheiden zaklamp.

Waar en wanneer? We verzamelen om 19u30 aan het ontmoetingscentrum "De Statie", Stadionstraat 113 9190 Stekene

Uilenwerkgroep Waasland en Natuurpunt Waasland Zuid: Uilenwandeling met een staartje.

Zin in een mysterieuze avondwandeling? Dan gaan we samen op zoek naar uilen op de Ruiter in Waasmunster! De gemeente Waasmunster ondersteunt Uilenwerkgroep Waasland sinds 2015. Kerkuil- en steenuilen-nestkasten werden opgehangen in geschikte gebieden. We trekken onze wandelschoenen aan voor een +/- 4km lange tocht die start op de Ruiter. Langs de route die we gaan afleggen leven steenuil, kerkuil en bosuil. Hopelijk kunnen we ze horen en misschien zelfs zien! We proberen ook enkele muizen te vangen en terug vrij te laten. Muizen zijn de favoriete maaltijd van de kerkuil en de bosuil. We verzamelen om 19u00 in de kantine van de hondenschool Onder Ons Waasmunster Soubesbeekstraat 96 A, 9250 Waasmunster. We starten met een kleine computerpresentatie over uilen, gevolgd door een wandeling. Het einde is voorzien rond 22u00.

Aansluitend wordt een drankje aangeboden door het gemeentebestuur van Waasmunster.

Deelname is gratis, wel graag inschrijven! Voorzie stevige schoenen, een fluo-vestje en een bescheiden zaklamp.

Voor meer info:

Eddy De Taey 0474 21 20 01

eddy.detaey@uilenwerkgroepwaasland.be

Marc Aerts 0485 38 19 87

marc.aerts@uilenwerkgroepwaasland.be

Volg Uilenwerkgroep Waasland op Facebook

Kijk ook op www.uilenwerkgroepwaasland.be

Zondag 4 maart

Wase Imkersbond en Het Scheldebieke Beveren i.s.m. Hof ter Saksen Een imker aan het woord om 9.30 uur.

Bij het horen van de naam Paul Beullens horen imkers telkens een belletje rinkelen. Als hoofdredacteur van het imkersblad 'De Vlaamse Imker' staat hij iedere maand in het blad met een column met gevatte opmerkingen over de imkerij en de leefwereld eromheen. Paul is ingegaan op de uitnodiging van 2 imkersbonden om naar Hof

ter Saksen te komen om zijn jarenlange ervaring als imker te delen met de leden en elke geïnteresseerde. Paul zal het hebben over zijn bedrijfsmethode aangevuld met een aantal tips hoe de imker van vandaag zijn bijen moet beheren. Gratis deelname.

Info: guido.vandeputte@telenet.be

Plaats: hoeve Hof ter Saksen, Hof ter Saksendreef, 9120 Beveren om 9.30 uur

Zaterdag 10 maart

JNM Durmeland Het gras is groener... [7-12 jaar] ... aan de overkant van de Durme, als je aan de sporthal staat. Want daar, aan de overkant, bevindt zich een klein, maar mooi natuurgebiedje (zoals jullie in het vorige Meerkoetje konden lezen): de Buylaers! Jaja, je hoort me al komen: we trekken opnieuw onze stoute vuile schoenen aan om dit gebiedje te gaan beheren. En wat nog beter is: we zullen dit niet alleen doen, maar onze burens van Moervallei komen helpen!

(Afspraak)plaats: De ingang van de Buylaers, ter hoogte van Bleekmeersstraat 10. Van 14u tot 17u. Meebrengen: kleren die vuil mogen worden, vieruurtje, iets om te drinken, goesting om te werken! Contact: jorn.vandevelde@gmail.com en 0493/02.96.97

Zondag 11 maart

Velt Startdag jeugdboekenweek van 10 tot 12:30 uur. Esplanade Bib Sint Niklaas (Hendrik Heymanplein 7, 9100 Sint Niklaas)

De bib stelde een programma samen van ludieke activiteiten rond het thema "Wetenschap & Techniek". We wagen ons aan een wetenschappelijk experiment met voorwerpen uit de natuur of spelen een tof spelletje met materiaal uit de tuin. (i.s.m. de stad Sint Niklaas)

Ons Streven WERK MEE AAN EEN PROPERE NATUUR van 14 tot 17 uur.

Heb je veel goesting om iets voor de natuur en de medemensen te kunnen doen? Heb je ook zo'n zin om de handen uit de mouwen te steken? Wil je graag jouw kinderen leren dat afval in de vuilbak hoort?

Hou je van een avontuur in de adembenemende natuur? Beleef je graag iets om met trots te kunnen navertellen?

Dan hebben we voor jou de ideale uitnodiging: Onze grote zwerfvuilaactie langs Durme en Schelde Ons Streven organiseert samen met de lieve mensen van 'De Vrienden van Amma' een grote lenteschoonmaak in de Tielroodse potpolder en langs de Durme- en Scheldeboorden. Onze 'buit' van groot- en kleinvuil verzamelen we aan de Toeter.

Help ons de natuur een schoonheidskuur te geven!

Afspraak om 14 uur aan het standbeeld van de Toeter.

ter op het einde van de Sint-Jozefstraat. (Vlakbij het Durmeveer Tielrode-Hamme)

De gemeente Temse zorgt voor de logistieke steun: vuilzakken, handschoenen en nuttig materieel. Wij kunnen je alvast het volgende garanderen:

Een mooie middag in een schitterende natuur die met de minuut properder wordt.

Toffe en gemotiveerde mensen om je heen.

Leuke vondsten (vorig jaar een stuk drone, een motorhelm, een deel van een toilet, ...)

Gezellig napraten bij een natje en een droogje.

Groot en klein, kom en doe mee, je zult het je zeker niet beklagen.

Hortus ter Saksen luswandeling Herkenrode en Platwijers [21 km, deels GR5)

Vertrekkend vanaf de abdij van Herkenrode wandelen we naar en doorheen de Platwijers. Een gebied met maar liefst 1175 vijvers.

Afspraak: 9.30 uur aan de parking van de abdij van Herkenrode, Herkenrodeabdij 4, 3511 Kuringen – Hasselt. Inschrijven bij Marc M 0494 12 86 81 of marc.castejyns@scarlet.be

Woensdag 14 maart

Natuurpunt Scousele Plantenstudiegroep van 19.30 tot 22 u

Info: Freddy Moorthamer 0475 923 484 freddy.moorthamer@skynet.be

Vrijdag 16 maart

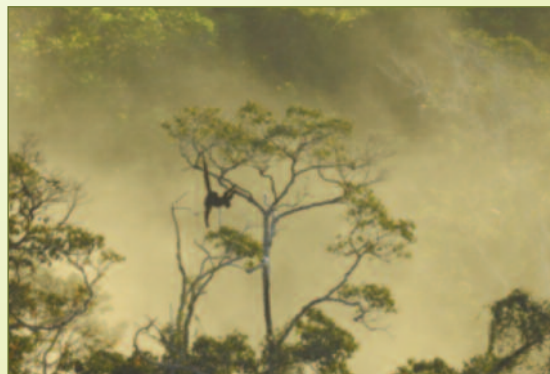
Natuurpunt Waasland Werkgroep NME Zuid-Waasland lezing SURINAME NATUURPAREL IN ZUID-AMERIKA

In de zomer van 2017 zijn vier biologen, Karen, Maaike, Katrien en Eline, op reis geweest naar het tropische Suriname! In deze Zuid-Amerikaanse parel hebben ze veel natuurpracht mogen ontdekken die ze graag met geïnteresseerden willen delen.

Ook Thomas, die er nu een jaar doorbrengt voor zijn doctoraatsonderzoek, zal er die avond bij zijn. Zij willen jullie graag laten proeven van de gezelligheid die en het natuurschoon dat Suriname te bieden heeft, met een focus op de vele vogelsoorten die er voorkomen

Locatie: Buurtcentrum Sombeke, Veldstraat 2

Inschrijven: Om een idee te hebben voor hoeveel deel-

nemers we één en ander moeten klaarzetten, vragen we om op voorhand in te schrijven.
 Neem daartoe contact op met Marc Smet: 03/778 16 18, Marc.smet.natuurpuntzw@gmail.com
 Deelname: Leden (ook JNM) : €8, Niet-leden : €10, Kansspas : €6 Te betalen ter plekke
 Meer info? Johan.vercauteren.npzw@gmail.com, 03 777 89 26

Zaterdag 17 maart

Natuurpunt Scousele Spechtenobservatie in het Zoniënwoud van 7 tot 12.30 uur. Vertrek met carpooling. Vertrek: Vroonhoflaan aan kerkhof Temse
 Deze tocht gaat enkel door bij gunstige weersomstandigheden. Meebrengen: Verrekijker, eventueel telescoop, waterdicht schoeisel. Inschrijven bij: gerry.heyman1@telenet.be 0498 57 72 24

Velt & Hortus ter Saksen Wintersnoei in de hoogstamboomgaard.
 Hetzelfde programma als op 3 maart !!
 Van 10:00 tot 13:00

Zondag 18 maart

vzw Durme Op stap met Eufrasie om 14.30 uur
 In de Fondatie van Boudelo woont Eufrasie, een boomarter. Vandaag stellen we haar graag aan jou voor, aan de hand van het digitale leerpad dat we speciaal voor de Fondatie ontwikkelden. Houd je smartphone bij de hand, neem een foldertje met de route en QR-codes (die je vindt aan de ingangen van het gebied of hier kan downloaden), en we zijn weg!
 Deze wandelfolder werd ontwikkeld in het kader van de natuurgidsenopleiding en is bedoeld voor gezinnen met kinderen van 6 tot 12 jaar. Vandaag stellen we de route graag aan je voor, spelen we Eufrasie's favoriete spelletjes en leren we heel wat over haar vriendjes.
 Maar je kan de route ook zonder gids doen, wanneer je maar wil. Veel plezier!
 Afspraak: 14.30 uur aan de Liniedreef (kruising met de Weimanstraat), Sinaai.
 Info: sarah.geers@vzwdurme.be, 09 348 30 20

Natuurpunt Waasland Scousele Watervogeltelling
 Indien je graag meegaat contacteer: gerry.heyman1@telenet.be 0498 57 72 24

Woensdag 21 maart

Velt Vlechten met wilgentenen om 19.30u
 Met dit natuurlijk materiaal kan je heel creatief aan de slag. Deze keer vlechten we een bloem die als pronkstuk in je tuin kan staan. Een beetje handigheid, een beetje hulp, een goede snoeischaar, een stevig en scherp mes en indien mogelijk een els. Meer heb je niet nodig. Wij zorgen voor de wilgentenen.
 Leden € 5 Niet-leden € 7 Maximaal 12 personen
 Inschrijven via marc.temmermans@telenet.be

Of 03 776 86 89 voor 10/03
 Zaal Familia, Truweelstraat 138 te Sint Niklaas

Zaterdag 24 maart

Vzw Durme Uitstap naar Kalmthout met gidsbeurt in het arboretum en het bijenteeltmuseum (Imkerswerkgroep vzw Durme). Meer info in www.durme.be.

Velt Regenwormencompost

van 9u tot 12 en van 13u tot 16u

Exclusieve verkoop rechtstreeks van bij de producent. Je kan regenwormencompost afhalen in bulk (€ 25 per m2) of per zak van 50 liter (€2 per zak, voorzie zelf zakken). Zelf op te scheppen (we helpen wel een handje). Contante betaling.

Cleeterboshoeve, Kletterbosstraat 1, te Sint Niklaas. Zolang de voorraad strekt. Je hoeft niet in te schrijven. Reserveren mag via marc.temmermans@telenet.be of 0473575532.

De Kletterbosstraat is een zijstraat van de Brandstraat [achterkant recreatieoord De Ster]

Regenwormencompost is het resultaat van wormenkweek voor de sportvisserij. Een potgrondmengsel wordt geënt met wormen. Die halen hun voeding uit deze aarde. Ze worden bijgevoerd met een meel op basis van granen en melkpoeder en een pulp van appel (restproduct). De cyclus duurt een half jaar en dan wordt de grond gezeefd. De volgroeide wormen worden geoogst voor verkoop en ook de cocons worden er uitgezeefd om een nieuwe cyclus op te starten. De gezeefde grond bevat 50% organisch materiaal en (circa) NPK 2-1-2. Dit product is een uitstekende bodemverbeteraar, een goede basis om zelf potgrond te maken en ideaal bij de aanplant van bomen of struiken.

Zondag 25 maart

Velt Tuinadvies: knutselen met kinderen van 10:00 tot 12:00. bib Sint-Niklaas (H Heymanplein 7, 9100 Sint Niklaas)
 Een vogelschrik houdt vogeltjes weg van plaatsen in je tuin waar je pas gezaaid hebt of waar ze aan de jonge groenten kunnen snoepen. Een vogelschrik kan ook best mooi zijn en de blikvanger van je tuin worden. Met natuurlijk en gerecycleerd materiaal knutselen we een vogelverschrikker op kindermaat. Voor kinderen vanaf 3 jaar.

Dinsdag 3 april

vzw Durme Kinderkursus Ei'kes om 9.00 uur
Slijmerige paddeneitjes, bontgekleurde vogeleieren of zorgvuldig in schuim gepakte insecteneitjes. De wereld van de eieren is groot! Zo groot dat we er gemakkelijk een hele dag mee kunnen vullen. Bestaan er vierkante eieren? Kom jij uit een ei? We onderzoeken het allemaal! Enne... Je gaat ook naar huis met een kEHeuk knutsel-werkje!

Afspraak: van 9 tot 16 uur, Bezoekerscentrum Molsbroek (Molsbergenstraat 1, Lokeren).

Info: sarah.geers@vzwdurme.be, 09 348 30 20

Voor kinderen van 6 tot 12 jaar. Deelname kost 20 euro voor leden (25 euro voor niet-leden). Je inschrijving is definitief na overschrijving op BE52 0012 2999 0009 (vzw Durme) met vermelding 'naam kind eikes' Vergeet je lunchpakket niet.

Er is opvang voorzien van 8 tot 17 uur. Laat je weten even weten of je hier gebruik van wil maken?

Donderdag 5 april

Hortus ter Saksen en Vormingplus en gemeente Beveren Natuur schilderen van 14 - 16 uur

In deze cursus komen creativiteit en natuurbeleving samen. Laat je inspireren door de prachtige omgeving. Je krijgt individuele begeleiding en hulp om je grenzen te verleggen. Door observatie leer je het kleurenspeel van het landschap weer te geven. Ervaring met schilderen mag, maar is geen vereiste. Je schildert met eigen materiaal naar keuze: met acrylverf op papier of zelfs het gebruik van houtskool is mogelijk. Na inschrijving volgt een materialenlijstje.

Begeleiding: Kirsten Jacobs, leerkracht Academie en kunstenaar

In de orangerie Hof ter Saksen, Hof ter Saksendreef, 9120 Beveren

Inschrijven bij Vormingplus Waas-en-Dender, T 03 775 44 84 of www.vormingpluswd.be/ natuur-schilderen, uiterlijk 10 dagen voor de activiteit : 11 euro, met korting: 5,50 euro

Betaling zo snel mogelijk na inschrijving op BE33 8916 7404 6946 , code 184925

Zondag 8 april

Hortus ter Saksen luswandeling Grand Monchau - Ellezelles (23 km, deels GR123/129)

Het natuurpark "Pays des Collines" biedt een glooiend parcours met vochtige valleien en beboste hellingen. De streek ademt stilte, rust, folklore en heksenverhalen uit alsof de tijd er blijft stil staan.

Afspraak: 9.30 uur aan de kerk van Grand Monchau(t)(bereikbaar o.a. via Ronse N57 en Ellezelles)..

Inschrijven bij Marc M 0494 12 86 81 of marc.castelyns@scarlet.be

Woensdag 11 april

Vzw Durme Waterdiertjes scheppen om 14.00 uur
Onder water leven de gekste dieren: libellenlaven met 3 staarten, spinnende watertorren en mysterieuze kokerjuffers. Samen met een gids scheppen we ze voorzichtig uit het water en gaan we op onderzoek.

Dit is een activiteit van de Dienst Toerisme Lokeren.

Afspraak: 14 uur aan bezoekerscentrum Molsbroek (Molsbergenstraat 1, Lokeren).

Meer info en inschrijven via Dienst Toerisme Lokeren, 09 340 94 74. Voor kinderen van 6 tot 12 jaar.

Zaterdag 21 April

Velt Pesticideninzameling

MIWA, vlyminckxhoek 12 te Sint Niklaas van 10u tot 16.30

Sinds afgelopen zomer mag je in Vlaanderen geen glyfosaat meer gebruiken. Steeds meer mensen hebben dat begrepen en gaan op zoek naar alternatieven. De Vlaamse Milieumaatschappij wil de restjes pesticiden die nog in de tuinhuisjes staan, op een veilige manier inzamelen. Ze werken hiervoor samen met Velt, de VVSG (Vlaamse Vereniging voor Steden en Gemeenten), OVAM en VlaCo.

Concreet zullen ze allemaal samen op 21 april een inzamelactie organiseren in de Vlaamse recyclageparken. Mensen die dan hun restjes pesticiden binnenbrengen, krijgen van de VMM een gratis voegenborstel in ruil.

Dit gebeurt ook in de Wase recyclageparken. In Sint Niklaas staan wij met een infostand en wordt er een demo gegeven. Aanvangsuur demo zie binnenkort <http://www.miwa.be/nl/activiteiten/>

Zondag 22 april

Velt Tuinadvies: onkruid bestaat niet van 10:00 tot 12:00. bib Sint-Niklaas (H Heymanplein 7, 9100 Sint Niklaas)

Openingsuren van het secretariaat van **ABLOvzw**:

ablovzw@gmail.com of tel 03/777 01 58

Maandag: tussen 14u en 18u

Dinsdag: tussen 14u en 18u

woensdag: tussen 14u en 18u

Donderdag tussen 14u en 18u

Vrijdag tussen 14u en 17u

Denenstraat 65, 9100 Sint-Niklaas.

Openingsuren secretariaat van **'t groene waasland**:

groene.waasland@gmail.com of 03/775 19 31

Maandag tussen 14u en 18u

Dinsdag tussen 14u en 18u

Perstraat 88, 9120 Haasdonk.

**OPROEP VOOR DE OPSTART
VAN WERKING VOOR STADSBOS
PUITVOET SINT-NIKLAAS**

voor **Natuurpunt Waasland Zuid**

Vorig jaar hielden we een evaluatie van onze werking. We kwamen daarbij tot de vaststelling dat we –o.a. door de geografische situering van onze natuurgebieden- eigenlijk geen wandelaanbod en lokale werking hadden in de stad Sint-Niklaas. Terwijl er toch wel heel wat van onze leden wonen.

Daarom gingen we in de loop van het voorbije jaar in gesprek met Wout De Meester, de schepen voor jeugd, duurzaamheid en natuur, en de groenambtenaar Jan Verheyden om een samenwerking op te zetten rond het stadsbos van Puitvoet. Intussen hebben we ook al een plaatsbezoek gedaan, om meer in detail te bekijken welke kansen er liggen voor het gidsen van wandelingen en het leggen van meer natuuraccenten. Mogelijk kunnen we ook een stukje van het stadsbos in beheer nemen.

Om nu effectief een werking op te starten rond het stadsbos organiseren we op dinsdag 13 februari een start- en infovergadering. Deze gaat door om 19.30 in de vredeszaal op het stadhuis. Er zal een toelichting gegeven worden over de plannen van de stad rond het stadsbos, en we zullen bespreken hoe we onze werking hier rond verder kunnen uitbouwen. Ook onze eerste activiteit in samenwerking met de stad, namelijk de aanplant van het geboortebos op 18/3, zal aan bod komen.

Dit is dus een warme oproep aan alle geïnteresseerden om aanwezig te zijn! Als je komt dan graag op voorhand een mailtje naar tomneels@telenet.be, zodat we kunnen inschatten met hoeveel we zullen zijn. Ook wie niet aanwezig kan zijn maar graag wil meewerken aan de (gidsen)werking rond Puitvoet mag zich melden op dat mailadres. Dan houden we je op de hoogte van onze verdere werking.

Info : Tom Neels en Johan Vercauteren

GRATIS POLDERWANDELINGEN

**Aangeboden door De Vlaamse Waterweg NV
en Scalluvia, begeleid door de Barbiergidsen.**

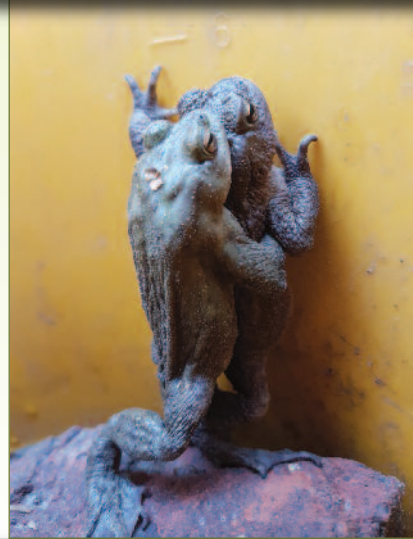
In de Polders van Groot-Kruibeke op zondag.

Info op: www.barbiERGidsen.be/index.php/maandelijkse-werf-wandelingen

4 februari	14.00 u	Vilain XIII - en kooiwandeling
4 maart	08.30 u	Ochtendstond met veren
1 april	14.00 u	Voorjaarsbloeiers

PADDENOVERZET (1)
van **Natuurpunt Waasland - Scousele**

Van half februari tot einde maart. Scouselestraat Steendorp en Schausselhoekstraat Temse
Wil je graag meewerken, neem dan contact op natuurpuntscousele@gmail.com of 0473 72 66 15.

PADDENOVERZET (2) TIELRODE
van **Ons Streven**

Februari - maart: van Kerkstraat tot Poel, een hachelijke onderneming voor kikker en pad.
Een heerlijk avond/tuur voor de zorgzame vrijwilligers die reeds 10 jaar "op pad gaan" in Tielrode.
Interesse om amfibieën veilig te helpen oversteken tijdens de maanden februari en maart?
Mail naar christophe@optimalog.be

NATUURHUIS IS OPEN

Natuurpunt Waasland - Scousele

Het Natuurhuis [Kapelstraat 170a 9140 Steendorp] is open op 11 februari en 11 maart van 14 tot 17 uur. Vanaf zondag 01 april is het opnieuw elke zondag van 14 tot 18 uur open.

voor je GPS: 51.129488 - 4.260328

Parkeren langs de straatkant. Of kom te voet of met de fiets!

Je kan er terecht voor een sanitaire stop, een drankje, een gezellige babbel, info over de streek en je hebt een prachtig uitzicht van op het dakterras.

Kom wandelen in onze mooie streek en spring eens binnen! De vrijwilligers van Natuurpunt Waasland - Scousele verwachten je.

**KENNISMAKING MET DE PSG =
PLANTENSTUDIEGROEP**
van **Natuurpunt Waasland - Scousele**

**Op de oevers van de Schelde bloeit een ...
"Plantenstudiegroep"!**

En met deze jaarwisseling blazen we reeds 12 kaarsjes uit, d.w.z. dat we reeds tientallen gevarieerde, boeiende en dikwijls héél geanimeerde studieavonden achter de rug hebben over allerlei botanische onderwerpen. Tevens is er in de groep geregeld vraag naar méér oefeningen met de Flora, stap-voor-stap determineren en daar maken we dan ook werk van!

We zouden ons hoofddoel kunnen omschrijven in één notendop: "Plantenstudie: kennis en gebruik van de Flora, inzicht in de kenmerken en indeling van de plantenfamilies en -genera en meer vertrouwd geraken met morfologie en terminologie van de plantenkenmerken, tevens dieper ingaan op plantengemeenschappen en vegetatietypes".

En al deze theorie en oefeningen worden in praktijk omgezet o.v.v. buitenactiviteiten in lente en zomer zoals o.a. de inventariseringen in het GOG van Kruibeke.

Hoe kan zo'n studieavond er uit zien?

- * Botanische weetjes en interessante websites (ja, we gaan met de tijd mee !);
- * bespreking en toepassing van diverse "Flora's" en determinatiesleutels;
- * inbreng vanuit de groep: plantenbesprekingen en -verhalen, herbarium- of fotomateriaal;
- * we hebben enkele binoculaire microscopen beschikbaar in de groep waarmee we méér in detail kunnen kennismaken met moeilijk zichtbare kenmerken die in de Flora worden vermeld. Dit behoort tot de meest boeiende en leerzame momenten van de studieavonden !

Voor wie? Voor alle plantenliefhebbers die willen gebruik maken van een Flora, leren determineren en graag mee op plantenuitstap gaan. En dit alles in een zeer gemoedelijke sfeer, waar je je onmiddellijk thuis mag voelen !

Onze studieavonden gaan door op woensdagen om 19.30hr in het Natuurhuis in Steendorp Kapelstraat 170a (tenzij anders vermeld in aparte mededelingen of mails). Data voorjaar 2018: 10/1, 14/2, 14/3, 11/4, 9/5 en 13/6.

Mogen we je binnenkort ook verwelkomen in onze groep? Indien je nog ergens een loupe en plantengids hebt liggen, breng die dan alvast mee!

Welkom!

Freddy Moorthamer

Info: nine.vanhoyweghen@gmail.com
0473 72 66 15

AGROFORESTRY in VLAANDEREN

POMONA, COÖPERATIEF BOSLANDBOUWBEDRIJF

Pomona is de Romeinse godin van de fruitige overvloed, van de vrucht- en notenbomen. Deze naam is niet toevallig gekozen.

Dat het in de landbouw niet goed gaat, is al langer geweten. Vele boeren hebben het moeilijk, prijzen staan continu onder druk. De impact op het leefmilieu is niet te onderschatten. Denk maar aan de discussies over pesticiden, de uitputting van de bodem of de uitspoeling van nutriënten. En wat eten we precies? Wat zit er in het eten en waar komt het vandaan?

Met Pomona willen we er iets aan doen. Pomona is een initiatief van 7 personen uit de Wase transitiebeweging. Pomona probeert mensen te verenigen en te overtuigen net te investeren in duurzame voedingsproductie. (Vooral buitenlandse) voorbeelden tonen dat het kan: dat het leefmilieu er kan op vooruitgaan, terwijl voeding wordt geproduceerd; dat de landbouwer een faire prijs krijgt voor zijn producten, terwijl kwaliteit betaalbaar is. De kern is nabijheid van de consument bij de landbouwer. Dit is niet alleen in afstand belangrijk, maar ook psychologisch: dat de consument weet waar de producten vandaan komen, dat de landbouwer weet voor wie hij produceert. En wat is dichterbij dan van je eigen bedrijf te verbruiken?

Wat betreft voorbeelden baseerden we ons vooral op Herenboeren.nl voor het juridische/organisatorische luik (namelijk de voedingsconsumenten-coöperatie), voor het landbouwkundige aspect keken we naar New Forest Farms van Mark Shepard.

We willen namelijk dat onze voeding wordt geproduceerd door herstellende landbouw. Agroforestry, ofwel boslandbouw, lijkt ons de beste manier. Dit is niet hetzelfde als bosbouw. Er wordt gebruik gemaakt van de verschillende dimensies om zoveel mogelijk en zo divers mogelijk voeding te produceren, en dit voornamelijk met meerjarige houtige gewassen. Daarom ook de naam: Pomona is de godin gelinkt aan gecultiveerde bomen, niet het bos (dat is Silvanus).

Diversiteit in het bedrijf is ook belangrijk. De landbouwer gaat zich niet meer specialiseren in één product

of één gewas. De boerderij probeert in te staan voor 80% van onze voedingsnoden. We beginnen met groenten, aardappelen, granen en meel, olie en quinoa. Maar al gauw zal daar brood bij komen, fruit en noten, eieren en vlees, misschien zelfs zuivel als de coöperanten dat zinvol vinden. We moeten nadenken over bewaren en verdelen. Dieren krijgen ook een meervoudige rol: omzetten van voor de mens nutteloze producten (gras, vb, of oogstafval) naar voeding en het verbeteren van de bodem (een koe kan CO₂ laten opslaan in de bodem, mits correcte graaspatronen, en de bodem verbeteren door haar mest).

We staan natuurlijk stil bij onze eigen consumptie. Want tomaten of aardbeien in de winter zijn niet echt logisch. En tegelijkertijd willen we meten wat we doen. Daarom werken we samen met het Instituut voor Landbouw en Visserijonderzoek. Gaat de biodiversiteit omhoog? Gaat het koolstofgehalte in de grond omhoog? Is het bedrijf rendabel?

Investeren in de coöperatieve boerderij zal voor een gezin 5000 € kosten. We beseffen dat dit een aanzienlijke som is, maar het is ook investeren in een eigen bedrijf. We moeten beseffen dat dit risico normaal gezien genomen wordt door de landbouwer, die volgens ons onvoldoende wordt vergoed voor dat risico. Aangezien dit een nieuw bedrijf is, kunnen we gebruik maken van de tax shelter voor startende ondernemingen en is een deel fiscaal aftrekbaar.

Dan vragen we de coöperanten in eerste instantie de producten van de boerderij (groenten en aardappelen) van de boerderij af te nemen. Later, als er een diverser aanbod is, kan er vrijer worden gekozen. Maar deze keuze hangt af van de voorkeur van de coöperanten! We beslissen namelijk samen met de landbouwers wat en hoe er wordt geteeld. Volgens ons is een kleinschalig, direct en divers landbouwbedrijf de toekomst van lokale duurzame voedingsproductie.

Kom gerust naar een infomomenten op woensdag 31 januari of dinsdag 6 februari (20-22u, Solidagro, Mercatorstraat 81) in Sint-Niklaas.

Meer info www.abllo.be/klik

Lieven Bauwens, voorzitter Pomona vzw

Afplaggen is een huidige natuurbeheersmaatregel waarbij de **on-natuurlijk** verrijkte of anderszins vervuilde bovenste bodemlaag wordt verwijderd.

foto: Thomas Van Lancker

AFPLAGGING OP RESERVAATPERCEEL DEN BULT

Afgelopen najaar werd op een reservaatperceel in Eksaarde een zone van 0,2 ha groot, de bodem tot 20 cm diepte afgeplagd. Dit plagproject werd door het ANB (Agentschap voor Natuur en Bos) goedgekeurd en ook voor 55 % gesubsidieerd.

Tijdens de plagwerken werd de bovenste en meest voedselrijke bodemlaag afgegraven. Op die manier worden voedselarmere bodemcondities gecreëerd en dagzooit eveneens de venige onderlaag. De plagactiviteit werd uitgevoerd op het laagst gelegen deel van een weiland vlak naast een afwateringsgracht. De nieuw gecreëerde biotoop ligt door de graafwerken ook dicht bij de grondwatertafel, wat ideaal is voor de ontwikkeling van een moerasbiotoop.

We verwachten dat er zich moerasvegetaties van het type moerasspirearuijgte, grote zeggenvegetatie en rietland zullen ontwikkelen en dat tal van moerasvogels, zoals rietzanger, blauwborst, bosrietzanger, maar ook zeldzaamheden zoals porseleinhoen er zullen komen broeden.

Aangezien de plagzone zich langsheen de vroegere historische loop van de Durme bevindt, kunnen er - door het aanboren van oude zaadbanken - naast algemene moerasplanten eveneens zeldzamere soorten zoals mattenbies, grote boterbloem en verschillende zeggesoorten verschijnen. Dit is namelijk al vastgesteld bij soortgelijke plagwerken in venige gebieden langsheen de Durme. Deze gebieden waren namelijk tot 50 jaar geleden nog moerasgebieden vol zeldzaamheden en zijn pas recent door pompactiviteiten verdroogd.

Nieuw was dat we na de plagwerken de afgegraven zone ingezaaid hebben met Italiaans raaigras, om de kale bodem direct een plantenbedekking te geven en zodoende de verbossing met houtige opslag te beperken.

Kristof Scheldeman

OP ZOEK NAAR DE POELRUITSPANNER IN DE VALLEI VAN DE MOERVAART-ZUIDLEDE EN DE DURME

Toen enkele jaren geleden de Nachtvlienderwerkgroep Waasland opgericht werd, was het Molsbroek één van de eerste gebieden die we onder de loep namen. In tegenstelling tot de dagvlinders, waar er niet echt typische soorten van moerasgebieden zijn, is dat bij de nachtvlinders wél het geval. Tijdens die inventarisatie werden 21 soorten macro ('grote') moerasnachtvlinders gevonden. Hiermee behoort het Molsbroek tot de top van de moerasgebieden van België!

Uit historische waarnemingen van Hans Kinders en Boudewijn Maes wisten we ook dat de zeer zeldzame Poelruitspanner (*Gagittodes Sagittata*) hier in het Waasland in het verleden voorkwam en o.a. in het Provinciaal Domein Puyenbroeck en het Molsbroek (laatste waarneming in 2001) nog gezien werd. Samen met de kleine Netevallei (buurt van Lier) zijn dit de enige recent Bekende populaties van deze nachtvliender in België!

De voorbije jaren werd dan ook getracht om deze soort opnieuw te bevestigen. Er werd gelicht met de nachtvlienderlamp op zoek naar de imago die vliegt tussen begin juni en eind juli. Maar deze soort kan je ook op een andere manier gaan zoeken: net zoals bij sommige dagvlinders kan je gericht zoeken naar de rupsjes, en dit tussen de bloemhoofdjes van Poelruit (*Thalictrum flavum*) vanaf begin juli tot eind augustus.

Resultaten :

Ondanks verscheidene pogingen werd de volwassen vlinder slecht tijdens 1 nacht gezien: op 17 juni 2017 in het Provinciaal Domein Puyenbroeck (zie foto) zagen Agnes Van Grimberge, Philippe Van de Velde, Joppe Mollet en ikzelf deze prachtige mot met de kenmer-

WILGEN MOLSBROEK

Afgelopen najaar werden we in de natste moeraszones van ons reservaat Molsbroek geconfronteerd met een belangrijk beheerprobleem.

Ten gevolge van de aanslepende droogte waren namelijk grote delen van de ondiepe watervlaktes in het moeras, zones die normaal gezien slechts enkele weken per jaar droog komen te liggen, reeds maanden lang veranderd in uitgestrekte moddervlaktes. Bleek dat die 'blootliggende' moddervlaktes ondertussen begroeid waren met honderdduizenden wilgenplantjes... Sommige wilgenplanten waren zelf reeds meer dan 70 cm hoog geworden! Een gevaarlijke situatie, want indien er geen actie ondernomen werd, zou het moeras binnen het jaar in een wilgenbos kunnen veranderen. Dit is niet de bedoeling, daar open moeras en niet moerasbos er het vastgelegde natuurdoel is, dit in functie van aanwezige zeldzame moeras- en rietvogels. Zij zijn namelijk nogal gevoelig voor verbossing van hun leefgebied.

Uiteindelijk werd het probleem als volgt aangepakt. Omdat gedurende de winterperiode het water in het moeras steeds hoger staat zijn, we met man en macht vóór de winterregens de jonge wilgenplantjes beginnen maaien. Meer dan 1 ha verboste moddervlakte,... Op die manier zullen de afgemaaide wilgen gedurende de winter maanden lang onder water komen te staan, waardoor ze gaan afsterven. Omdat wilgen heel snel wortel schieten, werd er tevens nauwkeurig op toegezien dat de afgemaaide takjes verzameld en op een hoop in een droge zone gedeponneerd werden. Het beste werktuig om in dergelijke omstandigheden de wilgen kort te maaien bleek de zeis te zijn. De moddervlakten waren namelijk niet bereikbaar met zwaarder materiaal zoals maaibalken en ook de bosmaaier maaide te weinig nauwkeurig en te veel in de modder.

We wachten vol spanning af of ons 'crisisbeheer' gewerkt heeft en of ons open moerasbiotoop behouden zal blijven volgend jaar. Bedankt alvast aan de terreinploeg en de vrijwilligers die gedurende meerdere weken deze moeilijke, modderige opdracht nauwgezet hebben uitgevoerd.

Kristof Scheldeman

Foto
Philippe Van de Velde

Poelruitsspinner

kende wit afgelijnde bruin en zwarte vlakken zitten op ons wit laken! In dezelfde omgeving werden sinds 2016 ook enkele rupsjes gevonden.

Maar ook in de Moortels te Doorslaar werd de soort voor het eerst gevonden! Dit is één van de relicten van vzw Durme (conservator: Jurgen Couckuyt) te midden van landbouwgebied, maar waar de voorbije jaren heel weinig verstoring geweest is en er heel wat Poelruit groeit en bloeit. Eind juli konden we ook een aantal bijna volwassen rupsen bewonderen in Wachtebeke en langs de Zuidlede in Eksaarde.

Momenteel is dit stukje Waasland trouwens ook het enige gebied in België waar de soort de voorbije jaren nog gezien is. (Maar ondanks verschillende zoekacties werd de soort tot nu toe niet meer teruggezien in het Molsbroek.)

Ook in de Kleine Netevallei werd hij voorlopig niet meer terug gevonden ondanks uitvoerige zoektochten: onlangs had daar wel een bever een groot deel van het gebied waar de poppen in de strooisellaag overwinteren onder water gezet... En ook een berm met bekende populatie werd op het verkeerde moment gemaaid...

Opletten dus met het beheer ! :

- Grazers eten graag de bloemhoofdjes (en ook eventuele kleine rupsen) op.
- Ook maaien tussen eind juni en eind augustus is dus uit den boze.

Wie zoekt volgend jaar mee en vindt de eerste rupsjes?

Kurt Jonckheere (Nachtvlinderwerkgroep Waasland, kjon@yucum.be)

foto: Thomas Van Lancker

TERUGBLIK OP 2017: KERKUIL ZET OPMARS VERDER

De kerkuil als dier van het jaar.

De stad Sint-Niklaas verkoos de kerkuil tot dier van het jaar voor 2015-2016. Dat heeft Uilenwerkgroep Waasland geen windeieren gelegd.

Met de (financiële) steun van Sint-Niklaas konden volgende projecten gerealiseerd worden:

- Fabricatie van vijftien steenuilnestkasten en acht kerkuilnestkasten door VTS3 BuSO. Deze actie en het ophangen van een nestkast werden o.a. door TV Oost op 18 november 2016 mooi in beeld gebracht. De reportage vindt u via www.abllo.be/ klik. De nieuwe locaties waar de kasten werden opgehangen werden met veel zorg uitgekozen door de medewerkers van Uilenwerkgroep Waasland.

- Drie leskisten over uilen met o.a. heel wat boeken over uilen, enkele Dvd's, prachtige zoekkaarten, een boeiend gezelschapsspel en een map met tal van lessuggesties en verwerkingsbladen. Op een USB-stick staan enkele prachtig uitgewerkte computervoorstellingen over onze inlandse uilen. In de tweede leskist zit al het nodige om uilenbraakballen te onderzoeken. Dit uitpluiswerk leent zich vooral voor leerlingen van het zesde en het lager middelbaar. In de derde leskist zitten drie schaalmodellen van uilennestkasten. Voor meer info over

inhoud en uitlening, kijk op www.uilenwerkgroep-waasland.be

- Via een scholenwedstrijd konden we meer dan 150 kinderen aansporen om hun creativiteit boven te halen. We zijn meer dan trots op het eindresultaat! Stad Sint-Niklaas gaf Uilenwerkgroep Waasland groen licht voor het ontwikkelen van een uilenkwartetspel. Het spel bestaat uit 32 kaarten, 8 thema's i.v.m. onze belangrijkste inlandse uilen. De afbeeldingen zijn de bekroonde tekeningen van de winnaars van de derde graad. Het kwartetspel kost 8 euro en is te verkrijgen bij onze medewerkers. Meer info: www.uilenwerkgroepwaasland.be

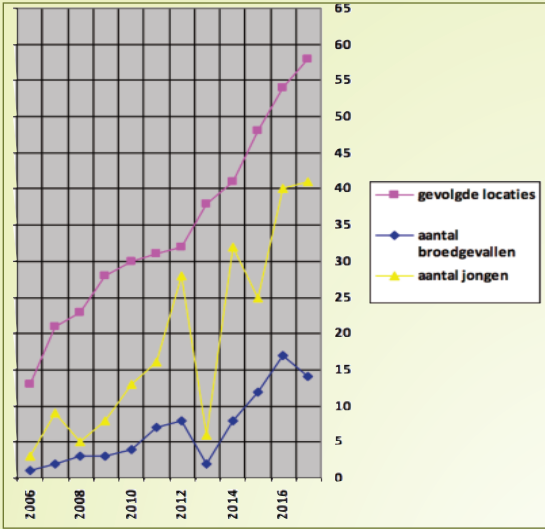
- Vijf prachtige banners (kerkuil, steenuil, bosuil, ransuil en een vijfde over de werking van Uilenwerkgroep Waasland) werden ontworpen met medewerking van het Regionaal Landschap Schelde-Durme.

- Viering van 40 jaar Kerkuilwerkgroep Vlaanderen in het Stadhuis van Sint-Niklaas op 14 oktober 2017.

Resultaten kerkuilbroedsels in Waasland-West: 2017 t.o.v. 2016 gaf volgend beeld: 6 locaties gingen verloren, 11 bleven behouden en 3 nieuwe werden uitgekozen. Op 5 andere locaties waren kerkuilen aanwezig die niet tot broeden kwamen.

12 jaar kerkuilregistratie in Waasland-West geeft volgend beeld:

Kerkuil in de andere afdelingen van onze regio
 Ook voor de andere afdelingen van Uilenwerkgroep Waasland was 2017 een goed kerkuiljaar.

Waasland Noord bv. waar we 4 kerkuilbroedsels met 4 jongen, en 2 broedsels met 3 jongen noteerden. Maar ook in Beveren, Kruibeke en Hamme ging het goed met de kerkuil.

nieuw registratiesysteem

In 2017 werd Uilenrapport Waasland, een softwareprogramma, uitgewerkt dat ons moet toelaten om uniform locaties en controles te registreren. Vanaf 2018 wordt het mogelijk om cijfers voor het volledige werkingsgebied voor te leggen.

Voor het volledige rapport : via www.abllo.be/klik of www.uilenwerkgroepwaasland.be

Marc Aerts

KLIK
www.abllo.be/klik

ZELDZAME VLEERMUIZEN OPGEDOKEN LANGS DURME EN SCHELDE IN HAMME

Grote rosse vleermuis: een spectaculaire nieuwe soort voor België (foto: Peter Kanuch)

Langs de Schelde in Hamme (Oost-Vlaanderen) werd deze herfst de uiterst zeldzame grote rosse vleermuis waargenomen. Het gaat nog maar om de tweede waarneming ooit voor België. Op dezelfde plek, en wat verderop langs de Durme, werd bovendien ook de zeldzame vale vleermuis gespot. De grote rosse vleermuis is de enige vleermuissoort ter wereld die kleine zangvogels weet te verschalken.

De recente waarnemingen van grote rosse vleermuis en vale vleermuis werden geregistreerd door **Joris Everaert, een vrijwilliger van vzw Durme**, aan de hand van **batdetectoren**. Dat zijn toestellen die de ultrasone geluiden van vleermuizen hoorbaar kunnen maken.

De laatste jaren wordt steeds vaker gebruik gemaakt van batdetectoren die volledig autonoom vanop een vaste plek alle geluiden van langsvliegende vleermuizen kunnen registreren gedurende opeenvolgende nachten. Op die manier kan snel een schat aan informatie verzameld worden over de activiteit van vleermuizen, en is de kans ook gro-

ter om nieuwe of zeldzame soorten te detecteren. Ook bij de recente ontdekkingen langs de Durme en Schelde in Hamme kwamen automatische batdetectoren kijken.

Grote rosse vleermuis met intrigerend dieet

Op 30 september werd langs de Schelde in Hamme een geluidsopname gemaakt van een **grote rosse vleermuis**. Het gaat om de **tweede waarneming ooit voor België**. De eerste waarneming gebeurde in april 2012, langs de kust in Heist. De grote rosse vleermuis wordt beschouwd als één van de zeldzaamste vleermuissoorten van Europa. Met een vleugelspanwijdte tot ruim 45 centimeter en een gewicht tot bijna 80 gram, gaat het ook om de grootste Europese soort.

Over de verspreiding van de grote rosse vleermuis is heel weinig bekend. Het kernleefgebied strekt zich uit van de oostelijke Balkan over Oekraïne en Wit-Rusland tot een eind in Rusland. Voor de rest van Europa komt het gros van de waarnemingen uit Zuid-Europa (Spanje, Italië, Frankrijk) met een aantal meldingen uit Polen, Duitsland en Zwitserland. Uit Nederland is slechts één waarneming bekend uit 1993 en de dichtstbijzijnde buitenlandse waarneming is afkomstig uit de regio van Parijs (2009). Het dieet van de grote rosse vleermuis is bijzonder intrigerend: naast grote kevers, libellen en nachtvlinders eet deze soort ook kleine zangvogels, die zelfs in de vlucht worden verschalkt, vooral tijdens de trekperiode. Daarmee is de grote rosse vleermuis - voor zover bekend - de enige vleermuissoort ter wereld die kleine zangvogels uit de lucht weet te happen.

Zeldzaam geworden Vale vleermuizen

Op dezelfde plek, en wat verderop langs de Durme werden in de nacht van 24 op 25 oktober opnames gemaakt die afkomstig zijn van een andere zeldzame soort: de vale vleermuis. Op 24 oktober 2015 werd daar al een gelijkaardige opname gemaakt; dat was ook de reden van het onderzoek dit jaar. Hoewel deze soort soms moeilijk met zekerheid gedetermineerd kan worden op basis van het geluid, zijn de determinaties nu op basis van de huidige kennis bevestigd door Vlaamse, Franse en Italiaanse experts. In de komende jaren zal verder worden gezocht naar nieuwe detecties of eventueel vangst (waarna het dier snel weer vrijgelaten kan worden)

DE BELG EN VLEESCONSUMPTIE

Mede dank zij 'Donderdag veggiedag' en '40 dagen zonder vlees' is de vleesconsumptie per hoofd van de Belgische bevolking met 16.7% gedaald. Dat blijkt uit de cijfers in het jaarrapport van het Duitse onderzoeksbureau AMI (Agrarmarkt Informations-Gesellschaft). In geen enkel West Europees land is er sprake van een zo snelle afname en dat kunnen we alleen maar toejuichen. Door de daling hoort de Belgische vleesconsumptie met 71 kg per hoofd bij de laagste van Europa (Ned.: 79 kg, Duitsland 88kg en Frankrijk 91kg); enkel Finland met 74kg komt in onze buurt. Volgens ons FOD (Federale Overheid Financiën) is de daling niet zo spectaculair maar ook zij spreken van een daling van 10.6% sedert 2012.

Wil dat nu zeggen dat er veel meer vegetariërs zijn? Er zijn er zeker meer (verdubbeling) maar vooral ook een toenemend aantal mensen die minder vlees eten (kritisch omspringen met vleesconsumptie) en regelmatig een of meerdere veggiedagen inlassen (= flexitariërs zijn). Ook de terugkerende schandalen over de manier waarop vleesproducten tot stand komen dragen waarschijnlijk ook bij aan de dalende populariteit rond 'vlees'.

In steden die meedoen aan 'Donderdag veggiedag' groeit het aantal vegetariërs sneller dan in steden die niet meedoen. Zo verdubbelde het aantal vegetariërs tussen 2013 en 2016 in Brussel en Gent. In Antwerpen dat niet meedoet aan 'Donderdag veggiedag' is de stijging minder spectaculair.

De campagne '40 dagen zonder vlees' heeft de daling van de vleesconsumptie zeker versneld. Spijtig genoeg gaat '40 dagen zonder vlees' in 2018 niet door! Dat is echter geen reden om het zelf niet op te nemen en in die 40 vastendagen zo weinig mogelijk vlees te eten. Doen!!!!

Ook gevonden in Hamme: de vale vleermuis, die na decennia van achteruitgang extreem zeldzaam geworden is in Vlaanderen (foto: Hugo Willocx)

De vale vleermuis kwam in het verleden voor in alle Vlaamse provincies (bijvoorbeeld ook overwinterend in het fort van Steendorp, vlak bij de recente waarnemingen) maar in de laatste decennia is de soort sterk achteruit gegaan en momenteel is ze uiterst bedreigd in Vlaanderen. Zomerwaarnemingen zijn zeer zeldzaam: de laatste waarnemingen waren de vondst van een verzwakt dier in de haven van Zeebrugge in oktober 2016 (wellicht was het dier via een schip gearriveerd), een batdetectorwaarneming in augustus 2013 in Vlaams-Brabant (Averbode), en een vondst van een circa 10 jaar oude schedel in 2010 nabij de Schelde in Antwerpen. Tijdens de winter worden in de mergelgroeven in Limburg jaarlijks 1 à 2 overwinterende dieren waargenomen. Ze kunnen zich tijdens de winter wel diep in de spleten verbergen waardoor er een onderschatting mogelijk is.

In Wallonië zijn er nog verschillende gekende verblijfplaatsen, ook voortplantingskolonies tijdens de zomer. Vale vleermuizen kunnen grote afstanden (tot enkele honderden kilometers) afleggen tussen zomer- en winterverblijfplaatsen.

Dwaalgasten?

Of de grote rosse vleermuis en vale vleermuis van Hamme dwaalgasten waren, op jaarlijkse trek langs de Schelde en Durme, of individuen die ergens in de buurt een verblijfplaats hebben, is nog niet duidelijk. Doorgedreven onderzoek met hopelijk nieuwe waarnemingen, kan de komende jaren mogelijk een antwoord bieden.

www.natuurpunt.be/nieuws/de-grote-rosse-vleermuis-een-nieuwe-zoogdier-soort-voor-belgi%C3%AB-ontdekt-heist-20120626#.WhU8GkriZaQ

Ga naar www.abllo.be/klik en daar kan je op de gepaste link door-klikken!

 www.abllo.be/klik

Ablllo^{vzw}

PLAATSING VAN EEN EERSTE RANSUILMANDJE IN BELSELE

De ransuil (*Asio otus*) komt voor in bosachtige gebieden met naaldbomen en open terreinen. Ze verblijven in de winter graag in elkaars gezelschap. In roestplaatsen, gemeenschappelijke slaappleatsen in naaldbomen, struiken, knotwilgen of wilde hagen, rusten ze dan in (soms grote) groepen. Doorgaans gebruiken ransuilen jaar na jaar dezelfde bomen als roestplaats. In het voorjaar verlaten ze die plek om zich in hun **broedterritorium** te vestigen. De broedplaatsen van ransuilen zijn vaak niet ver verwijderd van de roestplaatsen. Naast een plaats om te slapen, zijn roestbomen ook ideaal om een partner te vinden. Vanaf januari worden op de roestplaatsen namelijk de eerste contacten gemaakt tussen mannetjes en vrouwtjes.

Waar geschikt leefgebied voor ransuilen aanwezig is en nestgelegenheid ontbreekt, kunnen kunstnesten worden aangeboden. Bijvoorbeeld in de vorm van met takken of wilgentenen gevlochten mandjes. Een kraaiennest is na twee strenge winters al versleten. Nestmandjes van duurzaam materiaal gaan langer mee.

Er zijn twee mogelijkheden voor het ophangen:

- 1) op de plaats waar al ooit een broedgeval van de ransuil was, en waar het oude nest is weggerot,
- 2) in de buurt van een winterroestplaats van ransuilen. Op een roestplaats zit meestal een kernpaar dat in de buurt van de roest gaat broeden.

Eddy De Taey, Bruno Trappeniers (ervaren boomklimmer) en Danny De Rauw van Uilenwerkgroep Waasland spraken af met de eigenaar van het bos. Eerder had Eddy samen met de eigenaar het bos bekeken en beoordeeld. Voor de ransuil biedt het bos

zeker kansen. De groep zoekt een passende boom. Het wordt een knappe zomereik. Op een hoogte van ongeveer 10 m bevindt zich een ideale plaats om de mand te plaatsen. Eddy heeft in het mandje vooraf een valse bodem van fijn metalen gaas gemaakt. Daarboven werd een bekleding van sparrentakjes aangebracht. Het klimmateriaal ligt ook al klaar.

Bruno kan aan de slag. Te beginnen met het plaatsen van het werptouw boven de plaats waar de mand zou komen. Aan dat werptouw bevestigt hij het klimtouw. Vol acrobatie trekt de atleet zich daarna de hoogte in tot boven. Een echte krachttoer!

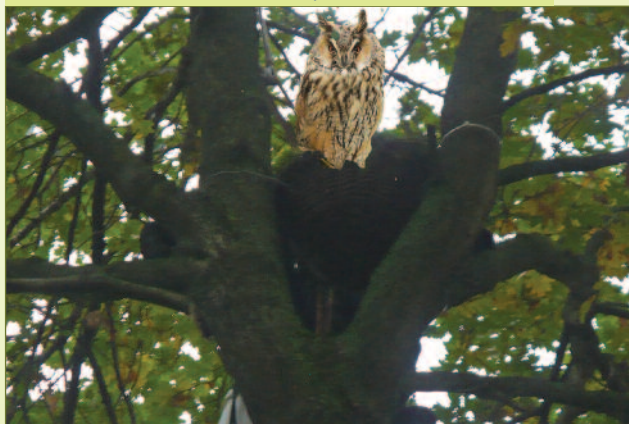
Voor het volledige verslag [16 november 2017 : www.uilenwerkgroepwaasland.be of via

KLIK www.abllo.be/klik

auteur Danny De Rauw

Bruno is terug op de begane grond en het werk wordt bewonderd. Nu hopen dat ook de ransuil de mand in orde vindt. Dan krijgen we misschien ooit dit laatste plaatje ook te zien.

A.B.L.L.O. vzw

Actiecomité ter Beveiliging van het Leefmilieu op de Linkeroever en in het Waasland:

Erik Rombaut, Stationsstraat 126, 9170 Sint-Gillis-Waas

☎ 03 770 71 47

erik.rombaut@scarlet.be

www.abllo.be

* ONS STREVEN vzw

Milieuwerkgroep Tielrode :

Herman De Cock, B. Heymanstraat 92, 9140 Tielrode

☎ 03 771 20 92

www.onsstreven.be

onsstreven@gmail.com

* DE RAAKLIJN

Vereniging voor kwaliteit van de leefomgeving te Belsele:

F. De Beleyr, Kleemstraat 89, 9111Belsele. ☎ 03 722.07.62

firmin.de.beleyr@telenet.be

www.deraaklijn.be

* Vriendenkring

NATUURHUIS PANNEWEEL

Jan Dhollander, Bergstraat 25, 9170 De Klinge ☎ 03 770.64.26

info@panneweel.be

www.panneweel.be

vzw DURME

Regionale vereniging voor natuur- en milieubeheer

☎ 09 348 30 20.

www.vzwdurme.be

info@vzwdurme.be

tijdschrift: <https://lissuu.com/vzwdurme>

WASE IMKERSBOND :

Paul Van Steirteghem ☎ 03 772 27 16 0499 75 15 47

www.waseimkersbond.be

admin@waseimkersbond.be

Natuurpunt C.V.N.

Dirk De Roose,

Schauselhoekstraat 18,

9140 Temse, ☎ 03/771.49.24

dirk.de.roose@scarlet.be

*FIETSERSBOND Sint-Niklaas

fietzersbondsinniklaas@gmail.com

* geassocieerd met ABLLOvzw

NATUURPUNT WAASLAND

afdelingen : ➔

➔ NP Waasland NOORD

Marc Bogaerts, Bormte 24

9190 Stekene, ☎ 03 779.89.31

voorzitter@panneweel.be

www.natuurpunt.be/waaslandnoord

➔ NP Waasland ZUID

Christel Strybos, Stokthoekstraat 39, 9140 Elversele 9140

☎ 052 46 00 58

www.natuurpunt-zuid-waasland.be

➔ NP Waasland SCOUSELE

Nine Van Hoyweghen, Negenoostraat 30, 9140 Steendorp

☎ 0473 72 66 15

natuurpuntscousele@gmail.com

➔ Wase Linkerscheldeoever

Joris Baetens Grote Baan 197 /1 9120 Melsele ☎ 03 722 15 37

www.natuurpuntwal.be

info@natuurpuntwal.be

➔ NP Waasland Kern Kruin

Gilbert Smet, Haagstraat 2B, Kruibeke ☎ 0497 48 26 00

gksmet02@gmail.com

<http://kruin.be>

NATUURPUNT

➔Afdeling Hamme

Frans Van Havermaet,

Aambeeldstraat 31, 9000 Gent

☎ 0499 73 35 14

frans.van.havermaet@telenet.be

www.natuurpunt.be/afdelingen/natuurpunt-hamme

➔ Moervaart-Zuidlede

Dirk Van Pottelberg

Spelonckvaart 38, 9180 Moerbeke-Waas & 09 346 95 68

dirk@heidebos.be

www.heidebos.be

V.E.L.T.

Vereniging voor Ecologische Leefwijze en Tuinieren

Temmermans Marc, Watermolendreef 126, 9100 Sint-Niklaas

<https://beweegt.velt.be/waasland>
marc.temmermans@telenet.be

J.N.M.

Je beestigste jeugdbeweging

➔afdeling Waasland

www.jnm.be/waasland

➔afdeling Durmeland,

Jorn Van de Velde,

Zwaluwstraat 39, 9160 Lokeren

☎ 0493 02 96 97

jorn.vandevelde@gmail.com

www.jnm.be/durmeland

VOGELBESCHERMING VLAANDEREN

Koetshuis, Stadspark, Walburgstraat 37, 9100 Sint-Niklaas.

Jan Rodts ☎ 03/296 26 80

info@vogelbescherming.be

www.vogelbescherming.be

HOF TER SAKSEN

Arboretum & groendienst, Haasdonkbaan 101 , 9120 Beveren

☎03 775 28 51

HORTUS TER SAKSEN vzw

August De Boeckstraat 17, 9120 Beveren. ☎ 03 755 23 26

www.hortus-ter-saksen.be

info@hortus-ter-saksen.be

RING-COMITÉ (=Actiecomité

Neen aan de Grote Ring)

Gilbert Cant, Perstraat 88,

9120 Haasdonk ☎ 03 775 19 31

haasdonk.com@gmail.com

UILENWERK GROEP WAASLAND

marc.aerts@uilenwerkgroep-waasland.be 0485 38 19 87

www.uilenwerkgroepwaasland.be

ECOTEST

Milieuvereniging gemeente Temse:

is overgenomen door ABLLOvzw

Wase
natuur-
en
milieuverenigingen

zie ook :
www.abllo.be/verenigingen

Tweemaandelijks natuur- en milieutijdschrift,

38ste jaargang - nr 1; januari 2018 - nr **205**

Coördinatie ABLLOvzw

**Werk mee aan een
groener Waasland !**

Abonneren kan door
8 Euro over te schrijven
op BE39 7310 4317 9119

**'T GROENE
WAASLAND**

Wie een abonnement wenst op dit tweemaandelijks tijdschrift 't groene waasland (=GW) kan dit

* door **8 EURO** over te schrijven naar de **ABLLO-leden rekening BE39 7310 4317 9119** [=nieuw nummer !!] met vermelding "abonn GW 2018 [graag naam / namen vermelden]". Zie www.abllo.be/abonnement

* of via een contactadres van een vereniging, die U vindt op p 31 of op www.abllo.be/verenigingen.

Abonnees zijn automatisch ook lid van de regionale vzw **ABLLO**.

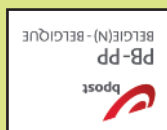
REDACTIE: Marc Temmermans, Jenny De Laet, Astrid Martens,
Thomas Van Lancker, Nine Van Hoyweghen, Dirk Hylebos, Gilbert Cant.
Alle teksten voor het volgende nummer moeten binnen zijn **vóór 25 februari 2018**
bij Gilbert Cant tel 03 775 19 31 groene.waasland@gmail.com

Druk in de Weer, **Eekhoutdriessstr. 67**
9041 Genk(Oostaker), Tel: 09 224 29 14
info@drukindweer.be

Inhoud:

- 2 ...Statiegeld beleid: een belangrijke punt voor zowel Vlaams als gemeentelijk beleid ...ABLLOvzw
- 2 ...Dank u, dank u, ... ABLLOvzw
- 3 ...Natuurstudiedag WAKONA : een succes ! ... Natuurpunt Waasland
- 4 ...In Memoriam Marc Gevers ... Natuurpunt Waasland Noord
- 5 ...Koninklijke Vlaamse Dendrologische Vereniging bezoekt Durmetuin te Tielrode ... Ons Streven
- 6 ...Sigmawerken Klein-Broek. ... Ons Streven
- 7 ...Strijd tegen verkaveling Berkenbos definitief gewonnen ... Ons Streven
- 8 ...broedseizoen van 2017 ronduit slecht! (zoals in 2015 en 2016 ...) ...ABLLOvzw
- 10 ...Paddenstoelen in Roomacker (10) ... Ons Streven
- 14 ...Een aantrekkelijk Sint-Niklaas dankzij een wervend fietsbeleid ... Fietsersbond Sint-Niklaas
- 15 ...Kalender en info
- 23 ...Pomona, coöperatief boslandbouwbedrijf ... Velt
- 24 ...Afplagging op reservaatperceel den Bult ... vzw Durme
- 24 ...Op zoek naar de Poelruitspanner in vallei van Moervaart-Zuidlede en Durme ... vzw Durme
- 25 ...Wilgen Molsbroek ... vzw Durme
- 26 ...Terugblik op 2017: kerkuil zet opmars verder ... UilenWG Waasland
- 28 ...Zeldzame vleermuizen opgedoken langs Durme en Schelde in Hamme
- 29 ...De Belg en vleesconsumptie ... ABLLOvzw
- 30 ...Plaatsing van een eerste ransuilmandje in Belsele ... UilenWG Waasland
- 31 ...Contactadressen

P 708696
1 9100 Sint-Niklaas
Artifitekkantoor :

Hoofdredactie Dirk Hylebos - 052/46 30 51

Boekhouding Maarten Geeraerts - tel 03/234 08 13

Vormgeving en coördinatie: Gilbert Cant 03 775 1931 Maria Van de Vyver

e-mail : groene.waasland@gmail.com

Abonnement 8 EURO Oplage 1300 exemplaren

't groene waasland verschijnt in januari,
maart, mei, september en november.